

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Kasım-Aralık 2018 Sayı: 72

Fiyatı: 3 TL (KDV dahil)

Krizin etkileri her geçen gün daha fazla hissediliyor. Hükümet, önce “Yeni Ekonomi Program”la, ardından 2019 bütçesiyle ve hazırladığı torba yasalarla, krizin yükünü işçi-emekçi kesimlere yıkmakta kararlı olduğunu ortaya koydu.

Asıl sorun buna gereken yanıtın verilip verilmeyeceğinde düğümleniyor. İşçilerin krize karşı ilk andaki tepkilerinin bundan sonraki seyri, sadece bu politikaların sonucunu değil, AKP ve ülkenin geleceğini de belirleyecek öneme sahip.

2019 bütçesi ilk kez cumhurbaşkanı tarafından hazırlanıp, damat Berat Albayrak tarafından sunuldu. “Yeni sistem”in parlamentoyu devre dışı bırakan uygulamalarından biriyle daha karşı karşıyayız. Cumhurbaşkanı, istediği vergileri koyma, istediği kalemde keyfi harcama yapma yetkisine sahip. Ve meclis dahil hiçbir organa hesap vermek zorunda değil!

Bu keyfilik, bütçede de kendini gösteriyor. “Tasarruf”tan dem vurulurken, cumhurbaşkanlığı bütçesi yüzde 29 arttırılmış. Keza Diyanet bütçesi yüzde 34.5’e çıkmış. Güvenlik güçlerine ayrılan oranlarda da artış var. Buna karşın eğitimin payı yüzde 18’den yüzde 17’ye; sağlığın ise yüzde 16.6’dan 16.3’e düşüyor.

Yani sarayın sefahati ve dinci gericilik tam gaz sürüyor. Halk ise, hastalık, ölüm ve cehalet pençesinde kıvrılmaya devam edecek. Buna isyan ettiğinde ise karşısında maaşları zamlanan polisi-jandarmayı bulacak.

Sayfa 2’de sürüyor

Krizin faturasını ödememek için

GENEL GREV

GENEL DİRENİŞ!

Krizin faturasını ödememek için GENEL GREV GENEL DİRENİŞ!

“Mali disiplin”, “faiz dışı bütçe fazlası” gibi halkın anlayamayacağı terimlerle pazarlanan 2019 bütçesi, IMF reçetelerinin dayattığı “kemer sıkma” politikası anlamına geliyor. Yani IMF’siz IMF programı uygulanıyor.

Bu gizli IMF’ciliğin yakında biteceğine dair emareler de arttı. Bunun için yerel seçimlerin beklendiği söyleniyor. Hatta IMF’ye mesaj gönderildiği, onun da “memnuniyetle” dediği öğrenildi.

IMF’yle ya da IMF’siz, krizin yükü her biçimde işçi ve emekçilere yıkılıyor zaten. Son aylarda yapılan vergi değişiklikleri, AKP’nin hangi sınıfın hükümeti olduğunu bir kez daha ortaya koydu.

Önce konut satışlarında KDV oranlarında yüzde 18’den yüzde 8’e indirim yapılmıştı. Ardından mobilya sektöründe aynı oranda vergi indirimi geldi. Beyaz eşya sektöründe ise ÖTV oranları sıfırlandı. Son olarak ticari araçlarda KDV oranları, yüzde 18’den yüzde 1’e çekildi.

Kısacası devlet, 2019 yılında toplayacağı vergilerin beşte birini (148 milyar lira), bu kesimlerden toplamaktan vazgeçtiğini açıkladı. Buna, tahsil edilemeyen yaklaşık 450 milyar lirayı da eklemek gerekiyor. Böylece bu sektörlerin patronlarına stoklarını eritme ve karlarını koruma fırsatı yaratıldı.

Ama işçi ve emekçileri doğrudan ilgilendiren elektrik ve doğal gaz fiyatlarında bir indirim söz konusu değil! Açlık sınırının altında olan asgari ücretten vergi alınmaya devam ediliyor! Esas olarak halka dokunan “dolaylı vergiler” toplam vergi gelirleri içerisinde yüzde 58.2 gibi bir paya sahipken, kurumlar vergisi yüzde 9.8 oranında. Ayrıca patronlara yaptıkları kıyakla boşalan hazineyi, trafik cezalarını arttırarak, temel ihtiyaçlardaki vergi oranlarını yükselterek karşılayacaklar

Saldırıları vergi adaletsizliğini büyüten bu uygulamalarla da sınırlı değil. Daha önce BES’in zorunluluk süresi uzatılmıştı. Şimdi ise kıdem tazminatının gaspı için düğmeye bastılar. “Bireysel Hesaba Dayalı Kıdem Tazminatı Sistemi” adıyla “2019 Yılı

Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı” içinde resmi gazetede yer aldı. Yasalaştığı takdirde “kıdem tazminatı fonu”nda 150 milyar lira birikecek. Buna “işsizlik fonu”ndaki 125 milyar eklendiğinde, işçi ve emekçinin sırtından 275 milyar lirayı gaspetme ve istediği biçimde harcama olanağına kavuşacaklar.

Elbette bu onların planı. Henüz işçi sınıfı meydana çıkmadı. Hatırlanacaktır; başta Türk-İş olmak üzere sendikalar kıdem gaspını “kırmızı çizgi” ilan etmişlerdi. Ve bunun “genel grev nedeni” olacağını söylediler. Şimdi sözlerinin arkasında ne kadar duracaklarını göreceğiz.

Bugüne dek izledikleri tutum göz önüne alındığında, fazla umut vermedikleri ortada. Ne var ki, işçi sınıfı yaratan ve kahreden gücüyle ortaya çıktığında, ne sendikaların pasifliği kalır, ne de devletin önüne çıkardığı engeller...

İşçi sınıfı sel olup aktığında, onu durduracak güç yoktur, tüm bentleri aşar gider. Bunu 15-16 Haziran’dan, ’89 Bahar atılımından, Tekel’den, “Metal fırtınası”ndan biliyoruz... Bunlara yenilerinin eklenmeyeceği sanılmasın! Bunun ne zaman nerede patlayacağını kimse bilemez!..

Burjuvazi 2019’a dair planlar yapadursun. 2019’da krizin daha da şiddetleneceği bugünden belli olmuştur. İşçi sınıfı ve onun örgütleri de kendini buna göre hazırlanmalıdır.

“Krizin faturasını ödemeyeceğiz” sloganı, bir niyet beyanı olmaktan çıkıp gerçeğe dönüşmelidir. Bunun yolu da üretimden gelen gücün ortaya konulmasından geçer. Kıdem gaspını “genel grev nedeni” sayanlar, bunun gereğini yapmakla yükümlüdürler.

Burjuvazi ve hükümet işçilere tek yol bırakıyor: Genel grev-genel direniş! 2019’a bu şiarla girelim ve hızla yaşama geçirelim!

Okurlara...

Merhaba,

Ekonomik kriz nedeniyle hakları gaspedilen ya da işten atılan işçilerin direnişleri sürüyor. Ancak bunlar kopuk, dağınık, önderlikten yoksun... Buna rağmen var güçleriyle direniyorlar, çoğu yerde işbirlikçi sendikaya rağmen eylemlerini sürdürüyorlar.

Ekonomik krizin ne kadar şiddetli olduğuna dair değerlendirmeler, hemen her kesim tarafından yapılıyor. Ancak buna uygun bir mücadele hattı oluşturulmuş değil. Krizin patlak vermesinden bu yana yaklaşık dört ay geçti, ne somut bir direniş ittifakı kuruldu, ne de etkili bir eylem yapıldı.

Dahası, ekonomik kriz, seçimlerin kaldırıcı haline getirilmeye çalışılıyor. Kriz koşullarında muhalefetin oylarının artacağı hesap ediliyor. Ve kitleler, şimdiden sandığa çağrılıyor, “küsün seçmen”i kazanmanın yolları tartışılıyor.

Oysa yakın zaman önce Bilgisayar Mühendisleri Odası’nın açıkladığı raporlar, sandıktan kime-ne kadar oy çıkarsa çıksın, seçim sonuçlarının bilgisayar başında

oluşturulduğunu gösterdi. Bundan sonraki seçimlerin de farklı olacağını, sonuçların bilgisayarda hazırlanacağını öngörmek zor değil. Öyleyse kitleleri sandığa çağırılmadan önce, kaybedilen seçimlerin hesabı verilmeli, bu konuda alınacak önlemler ya da

yapılacak eylemler ortaya konulmalıdır. Ötesi, burjuvazinin seçim oyununda figüranlıktır.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları, dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

72. Sayıda

3	Dış politikada yalancı bahar
4	Sayıştay raporlarında yolsuzluk diz boyu
5	Yaşamda emekliler, yaşlılar da var
6	İşçi sınıfı kaderini eline almalı
7	Sağlık Yasası’nın hedefinde TTB var
8	Havalimanı işçileri tutuklu
9	Türkiye’deki işçi direnişlerine Fransa’dan destek
10	Dünyanın gözü önünde Kaşıkçı cinayeti
12	Konkordato ilanları patronlara kar olanağı
14	Brezilya’ya yeni faşist başkan
15	10 Ekim katliamı protesto edildi
16	Kavga dostumuz Teslim Demir’in ardından
17	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
18	“Tek adam rejimi” faşizmdir- 3

Yayın Sahibi: Çağdaş Büyükbaş, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Murat Tokdemir

Adres: Mecidiyeköy mah. Dereboyu cad. No: 19/A, Erok Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, www.proleterdevrimcidurus2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst. Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın Sayı: 72 Kasım-Aralık 2018, 3 TL(KDV Dahil)

Son haftalarda AKPHükümeti'nin batılı emperyalistlerle ilişkileri bir "bahar" havasında ilerliyor.

ABD'den AB'ye birçok ülkenin başkanı, Erdoğan'la ilişkilerine dair olumlu açıklamalar yapıyor; "düşman çatlatan" fotoğraflar veriyorlar.

Ortaya çıkan tabloya kısaca bakalım: Ekim ayının son günlerinde, **Rusya, Almanya, Fransa ve Türkiye, bir zirve gerçekleştirerek Suriye'nin geleceğini konuştular.** Bu kadar önemli bir zirve İstanbul'da düzenlendi.

Hemen ardından, Kasım ayının ilk günlerinde **Erdoğan Almanya'ya bir ziyaret gerçekleştirdi,** Merkel ile görüştü.

ABD ile Türkiye, Menbiç'te "ortak devriye" düzenlemeye başladılar. Arkasından ABD, PKK liderleri Cemil Ba-

Suriye savaşı belirliyor

Aslında emperyalistlerin bu tutumunu Suriye savaşı belirliyor. **Savaşın her aşamasında, kartlar yeniden karılıyor; ittifaklar yeniden şekilleniyor; ilişkiler bozuluyor ya da güçleniyor.** Bugün Türkiye ile kurulmaya çalışılan ilişkilerin nedeni budur.

Suriye savaşının rotasını değiştiren ve Esad'ın savaşı kazanmasını sağlayan İran, Rusya ve Çin, artık Suriye'de "barış ve yeniden inşa süreci"nin başlamasını istiyorlar. İdlib'in temizlenmesi, PYD'nin Suriye bütünlüğüne tabi olacağı bir statünün oluşturulması, Suriye anayasasının hazırlanması gibi adımlar, bu ülkelerin ortak hedefi. Çünkü **savaşı kazandılar, artık Suriye pazarından para kazanmak istiyorlar.**

Bu hedef, özellikle Çin açısından çok

Irak'ın siyasi-ekonomik-askeri hattının önemli ölçüde ortaklaşmasını getirmiştir.

Ancak ABD'nin kaybı bunlarla sınırlı kalmayacaktır. ABD'nin tarihsel olarak en önemli güvenceleri olan Körfez ülkelerinde (başta Suudi Arabistan olmak üzere), hegemonyası da zayıflayacaktır. **Bölge ülkeleri, Suriye savaşını kaybeden bir ABD'nin, gelecekte kendilerini koruyamayacağını düşüneceklerdir.** Şu durumda bile, bu ülkelerle ilişkilerde sallantılar ortaya çıkmıştır. Katar'ın İran ve Çin ile ilişkisi kurması; Kuveyt'in, Suudi Arabistan'ın muhalefetine rağmen Türkiye ile geçtiğimiz Ekim ayında önemli bir askeri anlaşma imzalaması; Suudi Arabistan ile ABD arasında, onyıllardır dünya ekonomisinin temelini oluşturan "petro-dolar sistemi"nin tartışmaya açılması (ABD Suudi Arabistan'ı korumak için daha çok para istedi, Suudi Arabistan da rest çekti) gibi unsurlar, ABD'nin güç kaybettiğini su yüzüne vuran örneklerdir.

AB'li emperyalistlerin de savaşa ilişkin kendi çıkarları-planları sözkonusudur. **Almanya'nın önceliği, göçmen akının Türkiye'de durdurulması ve hatta göçmenlerin Suriye'ye geri dönmeleridir.**

Yanısıra, **Almanya ve Fransa İdlib'de oluşan statüden memnundur.** Burada ki cihatçıların dağıtılmaması işlerine gelmektedir. Keza Suriye'den parsa kapmak, Suriye'nin geleceğinde söz (ve pazar) sahibi olmak da iki ülkenin önemli hedefleri arasındadır.

Bugün Türkiye ile kurulan ilişkilerin temelinde, Suriye savaşına ilişkin bu hesaplar yatmaktadır. Emperyalistlerin tümü, kendi hesaplarında Türkiye'ye yanında görmek istiyor. Özellikle **ABD için, Kürt hareketi ile kurduğu ilişki, bölge hesapları açısından son derece yetersiz kalıyor. İran'a karşı yaptırımların etkili olması da, Suriye savaşında gücünü artırmanın yolu da, Türkiye ile ilişkiyi zorunlu kılıyor.**

Son dönemde ABD'nin, Türkiye'nin istediği adımları atması, ya da atıyor görünmesinin altında yatan budur. Türkiye ise, İdlib ve Cerablus'u elinde tutabilmenin, Kürt hareketini etkisizleştirmenin yolunu ABD'de bulmaktadır. Bu nedenle iki ülke arasında bir "bahar havası" esmektedir.

Ancak Suriye savaşı, sözkonusu ülkelelerin hesaplarının çok ötesinde handikaplar taşıyor. **Türkiye ile kurulan ilişkiye karşılık PYD'nin ne yapacağı, Rusya'nın buna nasıl karşılık vereceği, İran'a yaptırımlardan bazı ülkelerin muaf tutulmasının İran'ı nasıl güçlendireceği gibi unsurlar, henüz belirsizliğini korumaktadır.** Bu yüzden, görünen "bahar havası" geçicidir, yanıltıcıdır.

yık, Duran Kalkan ve Murat Karayılan için, tam da Amerikan tarzına uygun biçimde "başına ödül koyarak" arama kararı çıkarttı.

Son olarak Erdoğan, 11 Kasım günü Fransa'da, I. Emperyalist Savaş'ın bitirilmesinin yıldönümü kutlamalarında, başta Trump olmak üzere çeşitli ülkelerin liderleriyle çok samimi fotoğraflar verdi.

Bu arada İran'a büyük ambargonun başlamasına rağmen, ABD tarafından Türkiye'nin bu ambargodan muaf tutulduğunun açıklanması da son derece önemli bir gelişmeydi.

Emperyalistlerin böylesine "destek" veriyor görüldüğü bir ortamda, Erdoğan da hedefi büyüttü. Bugüne kadar "Fırat'ın Batısı" ile sınırladığı hedeflerini "Fırat'ın doğusu"na taşıyiverdi. Hem söylemde Kobane ve genel olarak Rojava'ya ilişkin saldırganlığını artırdı; hem de Ekim sonlarında (İstanbul'daki dördü zirveden hemen sonra) Kobane ve Tel Abyad'a bombardıman gerçekleştirdi. Ayrıca Deyr-ez Zor'a düzenlenen IŞİD saldırılarını da destekledi. İdlib'de ve Afrin'de kalıcılaşma, Menbiç'te ABD ile beraber hareket etme taleplerini de tekrar masaya sürdü.

önemli. Dünyanın asıl merkezini oluşturan Asya-Avrupa-Afrika kıtalarını baştan aşağıya demir-deniz-karayollarıyla donatmak; kıtanın her bir köşesine ihracat yapmak, her bir ülkenin ham madde kaynaklarına ulaşmak istiyor. "Yeni İpek yolu Projesi" ya da "Kuşak ve Yol Projesi" adı verdiği bu politika, Çin'in dünya hegemonyasını inşasının temel direğini oluşturuyor. Ve bu projenin en önemli ayağı, İran-Irak-Suriye hattı üzerinden Akdeniz'e ulaşan güzergah. Çin açısından en önemli hedef, savaşın hızla bitmesi, Suriye bütününde istikrarın sağlanması ve Çin mallarının bu hattın üzerinde akmaya başlaması.

ABD'nin tek hedefi ise savaşın sürmesidir. Rusya-İran-Çin ittifakının kazanmasıyla savaşın bitmesi, ABD'nin bölge hegemonyasına bir darbe anlamına gelecektir. Suriye, Ortadoğu petrollerinin Akdeniz'e açıldığı en önemli kapıdır; her şeyden önce bu kapıyı kaybetmiş olacaktır. ABD'nin bölgedeki en önemli güvencelerinden biri olan Kürt bölgesi (Suriye ve Irak bölgeleri dahil), ABD'ye bağımlı kalsa bile, denize kapısının olmaması önemli bir dezavantajdır.

Ve Suriye'nin kaybedilmesi, ABD açısından Irak'ın da kaybedilmesi anlamına gelmektedir. IŞİD'e karşı savaş, Suriye ile

ABD için, Kürt hareketi ile kurduğu ilişki, bölge hesapları açısından son derece yetersiz kalıyor. İran'a karşı yaptırımların etkili olması da, Suriye savaşında gücünü artırmanın yolu da, Türkiye ile ilişkiyi zorunlu kılıyor. Son dönemde ABD'nin, Türkiye'nin istediği adımları atması, ya da atıyor görünmesinin altında yatan budur. Türkiye ise, İdlib ve Cerablus'u elinde tutabilmenin, Kürt hareketini etkisizleştirmenin yolunu ABD'de bulmaktadır. Bu nedenle iki ülke arasında bir "bahar havası" esmektedir.

Dış politikada YALANCI BAHAR

Sayıştay raporlarıyla çıkan tablo

YOLSUZLUK DİZ BOYU

Ekonomik kriz nedeniyle hükümet kitlelere sürekli "tasarruf" çağırısı yapıyor. Oysa işçi ve emekçiler, ağır bir gelir kaybı yaşıyorlar. Ekonomideki daralma arttıkça, özellikle 2019 başından itibaren, bu tablonun daha da ağırlaşacağı öngörülüyor. Bu koşullarda bırakalım "tasarruf" yapmasını, geçimini zor sağlıyor.

Devletin, kitlelerin ihtiyaçları doğrultusunda yaptığı harcamalarda büyük kesintiler söz konusu. Eğitim ve sağlık harcamalarından kesintiler en başta geliyor. Ameliyatların yapılmaması, ilaç ve sağlık aletlerinde devlet katkısının azaltılması gibi uygulamalar, yaşam hakkı üzerinde doğrudan tehdit oluşturuyor. Kitap basımından okul giderlerine kadar eğitimin pek çok alanında yapılan kesintiler, işçi ve emekçilerin eğitime ulaşma hakkını sınırlıyor. Erdoğan yaptığı bir açıklamada, öğrencilerin "öğrenim harcı" almasını "bedavacılık" olarak tanımladı; demek ki öğrenci harçlarını da kesmeyi planlıyorlar.

Asgari ücretten, emekli maaşlarından, kamu çalışanlarının aylıklarından kesintiler yapılması gündemde. "Zorunlu BES" in kendisi zaten işçi ve emekçilerin ücretlerinin zorla kesilerek sigorta şirketlerine kaynak aktarılması anlamına geliyor. **Kıdem tazminatından kamudaki kadrolu çalışmaya kadar hemen her alanda, işçi ve emekçilerin üzerinde büyük bir saldırı dalgası devam ediyor.**

Enflasyondaki artış, kitlelerin en başta gıda ve ısınma harcamalarını sınırlayan bir faktör. Yaşam düzeyi giderek kötüleşirken, devletin baskısı ve hak gaspları da artıyor.

Artan bir başka unsur da, yolsuzluklar... Kriz şiddetlenirken, devletin çeşitli kademelerindeki yolsuzluklar arş-alaya çıktı. **Sarayın bütçesinden en küçük idari birimlere kadar hemen her alanda pervasızca para harcanıyor, aşırı lüks tüketim harcamaları yapılıyor, yandaşlara servetler hortumlanıyor.** Sayıştay'ın hazırladığı son raporlar, bu durumun çok küçük bir bölümünü gözler önüne seriyor.

Her kademede yolsuzluk

Sayıştay raporuna göre, belediyelerde yapılan yolsuzlukların, kayıt dışı paraların haddi hesabı yok. Mesela kayyum atanan Ağrı, Van, Siirt, Dersim, Şırnak, Hakkari, Mardin ve Diyarbakır belediyelerinin yaptığı milyonlarca liralık harcamalar bilançolara yansıtılmamış. Ağrı Belediyesi'nin İller Bankasına toplam 27 milyon TL borcu olmasına rağmen, belediyenin bilançosunda borç toplamı 7 milyon TL olarak kaydedilmiş, ayrıca toplu taşımadan gelen 675 bin lira taşeronun hesabına geçirilmiş. Van'da belediyeye ait taşınmazların satılması ve kiralanması sonrasında alacakların takip edilmediği, ayrıca belediyenin 100 milyon TL'nin üzerinde

borçlandığı ortaya çıktı. Dersim Belediyesi'nin 460 adet taşınmazının muhasebe kaydı yok, ayrıca belediyenin yaptırdığı binalarla ilgili 936 bin lira kayıtlarda görünmüyor. Şırnak'ta yine belediyenin taşınmazlarına ait kayıtlar tutulmuyor. Diyarbakır'da belediyenin taşınmazları hakkında tapu kayıtları ile kurum kayıtları arasında yaklaşık 5 milyon liralık bir fark görünüyor. Siirt'te belediyeye ait 567 taşınmazın kaydı bulunmuyor. Yani kayyum atanan belediyeler, pervasızca yağmalanıyor.

Yağmalama kayyum belediyeleriyle sınırlı değil. Öncesinde **en büyük yolsuzlukların İstanbul ve Ankara gibi, büyük belediyelerde meydana geldiğini görmüştük.** Mesela Gökçek döneminde, Ankara Belediyesi'nin hafriyat geliri aylık 30 bin lira iken, Gökçek'ten sonra aylık 15 milyon liraya çıkarılmıştı. Aradaki devasa fark elbette birilerinin cebine giden bir yolsuzluk kalemini oluşturuyor.

Sayıştay'ın 2017 raporu, AKP'li belediyelerin başka yolsuzluklarını da günyüzüne çıkardı.

Raporda, AKP'li Menderes Belediyesi'nde 2 milyon liraya yakın bir paranın kayıp olduğu belirtiliyor. İhalesiz kira sözleşmeleri, belediyeye sınavsız kadro ataması, kurum içinde liyakatsiz görev değişiklikleri gibi başka usulsüzlükler de söz konusu.

Türkiye'nin en borçlu 2. belediyesi olan Antep Büyükşehir Belediyesi'nde ise, kanuna aykırı borçlanma, ihalelerde usulsüzlük, projersiz ihale, ihalesiz kamu malı kiralama ve hukuksuz atama gibi, hemen her konuda yolsuzluk yapıldığı ortaya çıktı. Kamuda belirlenen borçlanma sınırının çok üzerinde borçlanan Antep Belediyesi'nin, 2017 yılı içinde almış olduğu 118 milyon TL'lik borcun da yasal olmadığı, yine Sayıştay raporlarında yer aldı.

Devletin ödeme garantisini verdiği beton yığınları, Sayıştay raporunda en önemli kalemleri oluşturuyor.

Rapora göre, mevzuata aykırı sözleşme uygulamaları nedeniyle 3. Köprü ile Çanak-kale Köprüsü'nden 2,8 milyar

TL zarar oluşacak. Sözleşmelerde, yapım süresinin başlangıcı mevzuata aykırı düzenlenmiş; sözleşmenin yürürlüğe girmesi yüklenici şirketlerin kusuru nedeniyle gecikmiş; ek süre verilmesini gerektirecek bir neden olmamasına rağmen, şirketlere mevcut 180 günlük sürenin yanında 180 gün daha ek süre verilmiş.

Erdoğan'ın açıklamasına göre, yeni havalimanında hazine garantisi söz konusu değil, sadece 342 milyon euro dış hat yolcu geliri garanti edilmiş. Sayıştay raporuna göre ise, bu projeyi inşa eden havuz müteahhitle devletin 6 milyar 300 milyon euro (bugünkü kurdan 40 milyar TL) gelir garantisi vermiş durumda.

Sayıştay raporunun ortaya koyduğu tablo, devletin bütün ku-

rumlarının pervasızca ve dizginsizce yolsuzluk yaptığını gösteriyor. Her kurum, kendi bütçesinin düzeyine göre, bir şeyleri muhasebe kayıtlarından kaçırmış, kasaları boşaltmış, yandaşlara ödeme yapmış. Birkaç tanesini alt alta koyunca bile, tablonun vehameti ortaya çıkıyor.

Mesela Ulaştırma Bakanlığı, Sayıştay raporuna göre 213 milyon liralık imalat için 658 milyon liralık ödeme yapmış.

Trakya Üniversitesi rektörlüğü 6,6 milyon liralık ilaç ve tıbbi malzemeyi "kayıp" olarak göstermiş.

İstanbul Devlet Opera ve Balesi, piyano akordunu kurumun akortçuları yerine 39 bin liraya özel bir şirkete yaptırmış.

İSKİ (İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi), kurumun gelirleri açısından en önemli unsur olan su ve atık su tarifelerini mevzuata aykırı olarak belirlemiş; faturalarda aynı hizmet için farklı adlarla tahsilat yaparak tüketiciyi soymuş.

ASKİ'nin (Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi) hizmet binaları ve tesislerinde su ve atık su aboneliği yokmuş.

Dicle Elektrik firması için Bakanlar Kurulu gizli kararname çıkartarak ayrıcalık ve haksız kazanç oluşturmuş.

Digitürk'ün satışı sırasında TMSF, "Çukurova Grubu'ndan 1 milyar 200 milyon lira alacağım var" diyen, ama bunu kanıtlayacak tek bir senet bile gösteremeyen Providence adlı fona, 158 milyon dolar

fazladan ödeme yapmış.

Dersim'deki Munzur Üniversitesi'nde ve İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nde "hayalet fakülteler" var. Her iki üniversitede de, onlarca bölümde tek bir öğrenci olmamasına rağmen yüzlerce çalışan var. "Hayalet fakülteler" sayesinde üniversiteler yasalara aykırı biçimde hem devletten ödenek alabiliyor, hem de "üniversite" kimliğini koruyabiliyor.

İşsizlik Fonu'nun gelir-gider modülünde yeralan, ancak resmi muhasebe kayıtlarında bulunmayan 51 milyar 640 milyon TL ek tahsilat tespit edildi.

BTK'ya (Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu) 5 milyon 378 bin liralık araç satın alındı.

AkSaray'ın günlük harcaması 1.8 milyon olarak gerçekleşti. Bu rakam yıllık 658 milyon 240 bin lira ediyor. Sarayın ayrıca "gizli hizmet gideri" bu rakama dahil değil.

Buzdağının görünen yüzü

Sayıştay Raporu'nun ortaya koyduğu verileri çoğaltmak mümkün. Ancak bu kadarı bile, devletin içinde bulunduğu durumu anlamak için fazlasıyla yeterli.

Ekonomik krizi burjuvazinin kar hırsı çıkartıyor; ama kitlelerin tasarruf yapması isteniyor. Gerçekte istenen "tasarruf" da değil; kitlelerin zaten büyük zorluklarla kazandıkları üç kuruş gelirlerine burjuvazinin el koyması. Bunun da yöntemi çok basit. **Devlet daha fazla vergi, daha yüksek fatura, ücretlerden daha fazla kesinti ile işçi ve emekçilerin ceplerindeki paraya el koyuyor. Bunu kimi zaman yasa çıkartarak, kimi zaman da yolsuzluklara göz yumarak yapıyor.** Sonra da toplanan bu parayı çeşitli biçimlerde (şehir hastanelerinde hasta garantisi ile, bir otomotiv tekelinden kamuya araç olarak, mevzuata aykırı ödemeler yaparak, işsizlik fonunu dolambaçlı yatırımlara sokarak vb. vb.) burjuvaziye, yandaş şirketlere aktarıyor.

"Sayıştay görevini doğru yapsa, son 10 yılda üst düzeyde görev yapan bürokratların tamamına yakını hapse girer" deniyor. Yani devletin kademelerinde görev yapıp da bu süreçten nemalanmamış bürokrat bulunmuyor.

Sayıştay'ın açıkladığı veriler, beklenmedik şeyler değil. Ancak Osmanlı Padişahı Abdülaziz'in fotoğrafının altında toplantı yapan, Erdoğan tarafından atanmış üyelerden oluşan Sayıştay'ın, bu verileri açıklamış olması bile, beklenmedik bir durum.

Aslında bunun iki temel nedeni var: **Birincisi, kitleler devletin pervasızca para harcadığını ve kendi yoksulluğunu çok iyi görüyor; yolsuzlukların yapıldığını da biliyor.** Kitlelerin artan tepkisi devletin tüm kademelerine yöneldiğinde, bazı kurumların "güvenilirliği"ni yeniden tesis etmek istiyorlar.

İkincisi; burjuvazi yeckpare bir birlik oluşturmuyor, onun da kendi içinde farklılıkları, çelişki ve çatlakları bulunuyor. Özellikle Erdoğan'ın yandaşlarına çekilen peşkeşler, diğerlerini rahatsız ediyor. Sonuçta gerçek "iktidar" sahibi büyük burjuvazidir. Ve onlar, Erdoğan'ın her alanda pervasızca sınırları aşmasını dizginlemek istediğinde, Erdoğan'ı rahatsız edecek açıklamalar, tutumlar ortaya çıkar. Sayıştay raporlarının yanı sıra, Danıştay'ın "Ant" konusunda Erdoğan'ın karşısında durması gibi...

* * *

Devletin kendi içindeki "muhalif" görünümlü davranış ve kararlarının kitlelere bir faydası yoktur. Yayınlanan raporlar, krizi kitlelerin üzerine yıkmaya çabasına engel değildir.

İşçi ve emekçilere faydası olacak tek şey; "krizin faturasını ödemeyeceğiz" diyerek üretimden gelen gücünü ortaya koyması, hak gasplarına karşı mücadeleyi yükseltmesidir.

Yaşamda emekliler, yaşlılar da var! GEÇMİŞTEN GELECEĞE BAKMAK

Emekliler Dayanışma Sendikası Adana Bölge Temsilciliği ve Seyhan Belediyesi'nin, "GEÇMİŞTEN GELECEĞE BAKMAK" adıyla düzenlediği etkinlik, 7 Ekim günü Yaşar Kemal Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Etkinlik, dinleyicilerle ve emeği geçenlerle konuşmacıların, dinleyicilerle sanatçıların kaynaştığı samimi bir ortamda geçti.

Emeklilerin ve yaşı ilerleyen insanların sorunları, dinleyicilerin aktif katılımıyla irdelendi ve ezgileriyle büyüleyen Rüya ile Özgür'ün yüksek performansı ile sınırsız kucaklaşıldı.

Kendi dalında uzman olan konuşmacılar, hem değerli birikimlerini, renkli sunumlarıyla birlikte aktardılar, hem de dinleyenlerde büyük ilgi uyandırdılar.

Seyhan Belediyesi Yaşar Kemal Kültür Merkezi çalışanları Zafer Özgentürk ve Yusuf Yılmaz'ın hazırladığı sokak röportajlarından oluşan sinevizyon, bu bilgilerle bütünleşen bir etki yarattı ve araştırmacılara kaynak özelliği taşıdı. İzleyiciler EDS broşürlerini ellerine aldıklarında sendika ile etkinliğin yarattığı bilgilerle daha donanımlı olarak tanışmış oldular.

Böylece "GEÇMİŞTEN GELECEĞE BAKMAK" etkinliği, gelecek mücadele günlerine bilinçle hazırlanmada bir adım oldu. Emekliler Dayanışma Sendikası ve Seyhan Belediyesi'nin emeğine sağlık...

Çağdaş Büyükbaş serbest bırakılsın!

Proleter Devrimci Duruş dergisi sahibi ve eski yazı işleri müdürü Çağdaş Büyükbaş, 11 Ağustos 2017 tarihinden buyana tutsak...

Çağdaş Büyükbaş, dergide çıkan yazılardan dolayı 1 yıl 10 ay ceza almış, 11 Ağustos 2017'de tutuklanarak Silivri Cezaevi'ne götürülmüştü. Kalan cezasının 1 yılın altına düştüğü Ocak 2018'den itibaren de serbest bırakılması gerekiyordu. Bu yönde yapılan başvurular reddedildi. Çağdaş'ın içeride kaldığı dönemde de "siyasi faaliyetlerini sürdürdüğü" söylenerek, bu haktan yararlanamayacağı bildirildi. Gerekçe olarak da "hangi koşu kalmak istiyorsun" sorusuna, Çağdaş'ın "siyasi koşu" cevabı vermesi gösterildi.

Çağdaş Büyükbaş, zaten siyasi bir derginin sahibi ve yazarıydı. Tutuklanma nedeni de, Kürt halkına yönelik baskı ve şiddet konularıydı. Bunlardan dolayı "terör örgütü propagandası yapmak", "halkı kin ve nefrete tahrik etmek" gibi iddialarla yargılandı ve ardından ceza verilerek hapse atıldı. Bu iddialarla yargılanan, üstelik devrimci bir yayın organının yazarıydı müdürlüğünü üstlenen bir kişinin, siyasi koşu kalması doğaldır, dahası siyasi bir haklıdır.

AKP hükümetinin işbaşına geldiği 16 yılda tutuklu sayısı 4 kat artmış. 31 Aralık 2002 tarihinde hükümlü sayısı 34 bin 808 iken, 2018 Ekim ayı itibarıyla toplam mahkum sayısı 258 bin 643'tür. Bu rakam, birçok ilin nüfusunu bile geçiyor. Bunların 3 bini çocuk yaşta. 1848 kişi ise öğrenci. Önümüzdeki yıl için 45 yeni cezaevi daha yapmayı planlıyorlar. Dahası bunu bir seçim vaadi olarak sunuyorlar. AKP'nin Yozgat milletvekili, illerine yeni cezaevi yapılacağı müjdesini veriyor. Cezaevini "bacasız fabrika" olarak tanımlıyor.

Anlaşıyor ki, cezaevlerini sadece muhalifleri susturmak için değil; aynı zamanda "ucuz işgücü deposu" olarak kullanmak amacını güdüyor. Böylece krizin yükü, işçi ve emekçilerin yanında mahkumlara da bindiriliyor.

Zindanlar Yıkılsın Tutsaklara Özgürlük!

Krizin yükü işçi sınıfına yıkılıyor İŞÇİ SINIFI KADERİNİ ELİNE ALMALI!

Dövizdeki astronomik artışı baz alırsak, Ağustos ayından itibaren ekonomik kriz, kendini tüm şiddetiyle ortaya koydu. Aradan geçen yaklaşık dört aylık sürede, krizin faturasının işçi sınıfına ödetileceği de çok net biçimde ortaya çıktı. Bunu görmek için zaten kahin olmaya gerek yok.

Burjuvazi, her ekonomik krizi, işçi ve emekçilerin sırtına yıkarak aşmaya çalışır. **Bunu durdurmanın tek yolu, işçi sınıfının ve onun örgütlerinin dişe diş bir mücadeleyi göze almasıdır. En başta üretimden gelen güçlerini ortaya koyabilmesidir.**

Peki aradan geçen onca süreye rağmen bu gerçekleşti mi?

Sendikalar ve meslek örgütleri (DİSK, KESK, TTB, TMMOB) krizle ilgili ilk toplantısını, Ekim ayının başında gerçekleştirdi. Ortak deklarasyonu 26 Ekim'de açıkladı. **İlk ortak eylemini ise, Kasım ayının başında gerçekleştirdi. Yani krizin patlamasının üzerinden dört ay geçtikten sonra...**

Ki bunlar, kendilerine "devrimci", "ilerici" diyen sendikalar ve kurumlardır. Türkiye'nin en büyük işçi sendikası Türk-İş başta olmak üzere diğer sendikaların lafını bile etmiyor. Çünkü onlar uzun süredir bitkisel yaşamda, sesleri-solukları duyulmuyor. Kriz gibi üyelerinin doğrudan canını yakan bir konuda bile, bir canlılık belirtisi görülmedi.

Denilebilir ki, sendikalar zaten işçilerin yüzde 10'unu ancak kapsıyor. Yani niceliksel olarak güçsüzler. Fakat **burada sorun nicelik değil nitelik. Bırakalım yüzde 10'u, yüzde 1'ini bile örgütlü bir tarzda ayağa kaldırsa, bir taşın suya düşmesi gibi dalga dalga büyüyen bir etki yaratacağı kesindir.** Bugüne dek bunun pekçok örneği yaşandı.

Netaş'la başlayan '89 Bahar eylemleri, Zonguldak madencisinin Ankara yürüyüşü ile zirveye çıkmış ve 12 Eylül cenderesini kırmaya başarmıştı. Fazla uzağa gitmeye de gerek yok. 2010 yılında bir avuç Tekel işçisinin Ankara'da direngen tavrı, aylar süren işçi direnişini yarattı. 2015'te Bursa'da başlayan metal işçilerinin direnişi, bir fırtınaya dönüşüp tüm ülkeyi sardı. Demek ki, **böyle zamanlarda bir kıvılcım her yeri tutuşturmaya yetiyor.**

Krizden bu yana da birçok işyerinde direnişler yaşanıyor. En fazla ses getiren üçüncü havalimanı işçilerinin direnişi oldu. Yüzlerce gözaltı ve tutuklamaya rağmen, inşaat işçileri ödenmeyen ücretleri için yeniden eylem yaptılar. Medyaya yansıyan-yan-sımayan daha pek çok direniş oldu, oluyor...

Ancak **bunlar birbirinden kopuk ve örgütsüz olduğundan kısa sürede bastırılıyor. Sendikaların sahip çıkmaması yüzünden sönüp gidiyor.** Öyle ki, birçok sendika, kendi üyelerinin işten atılması ve pek çok hak kaybı yaşamaları karşısında

Açıklamalarla, forumlarla zaman kaybetmeye devam ediliyor. Direnişe geçen işçiler için bir "odak" haline gelmek, direnişleri birleştirip tek "merkez"den yönetmek, bunların mekanizmalarını oluşturmak; "merkez"in kararlarıyla uyumlu çalışacak "yerel" birimler kurmak gibi bir örgütlülük yaratılmıyor. Bu yönde yapılan öneriler de kabul görmüyor.

bile kılını kıpırdatmıyor. Ta ki, işçiler onlara rağmen direnişe geçip, kararlı biçimde sürdürüne dek...

Deneyimlerden ders çıkarmak

Amacımız, sendikaların bu işler acısı durumunu yinelemek değildir. Buna karşın kriz gibi doğrudan işçileri ilgilendiren bir ortamda dahi, bu kadar etkisiz olmaları kabul edilemez.

Gecikmeli de olsa DİSK'in çağrısıyla bir toplantı yapılması "olumluluk" olarak görülebilir. Ne var ki ortaya konulan pratik hiç umut verici değildir. Açıklamalarla, forumlarla zaman kaybetmeye devam ediyor. **Direnişe geçen işçiler için bir "odak" haline gelmek, direnişleri birleştirip tek "merkez"den yönetmek, bunların mekanizmalarını oluşturmak; "merkez"in kararlarıyla uyumlu çalışacak "yerel" birimler kurmak gibi bir örgütlülük yaratılmıyor.** Bu yönde yapılan öneriler de kabul görmüyor.

Hatırlanacaktır; 2008'deki kriz döneminde "Herkes Sağlıklı ve Güvenli Gelecek Platformu" arka arkaya yaptığı eylemlerle önemli bir rol oynamıştı. Bu platformun bileşenleri de, bugünküyle üç aşağı-beş yukarı aynıydı. Böyle bir deneyimin üzerinden onu aşan bir model ve eylemler olması gerekirken, çok daha gerisinde bir seyir izleniyor. Ve adeta Amerika yeniden keşfediliyor! "Forumlar düzenleyelim", "sosyal-medya kullanalım" "bildiri çıkaralım" vb... Bir de **reformist partilerin krize karşı mücadeleyi de seçimlere bağlama çabasını, bir ibretlik vesikası olarak kaydetmek lazım. İflah olmaz bir parlamentarizm ile karşı karşıyayız.**

Elbette mesele biçimlerde değil. Forum, bildiri, sosyal-medya vb. bunların hepsi kullanılabilir. Önemli olan, bu biçimlerin neyin parçası yapılacağı, nasıl kullanılacağıdır. **"Krizin faturasını ödemeyeceğiz" diye bir kampanya başlatılıyorsa, en başta ona uygun bir örgütlenmeye gidilmelidir. Keza**

basitten karmaşığa, küçükten büyüğe tüm biçimlerin devreye gireceği bir faaliyetler-eylemler bütünü olmalıdır. Böyle bir bakış açısı ve hedeften yoksun "dostlar alış-verişte görsün" kabilinden eylemlerle, ne işçiye güven verilir, ne de burjuvaziye korku salınır...

Burjuvazinin saldırıları

hız kesmiyor

Burjuvazinin bugüne kadarki pervasız saldırısında en önemli güvencesi, işçilerin örgütsüzlüğü, varolan sendikaların da bu halidir. Son aylarda hemen her işyerinde "küçülme" denilerek işçi atılıyor. Birçoğu haklarını alamadan, hatta biriken ücretlerini bile alamadan kapı dışına konuluyor. Yine birçok işyerinde işçilerin aylardır ücretlerini alamadığını biliyoruz. Patronların kimi günlerce, kimi haftalarca süren "ücretsiz tatil" ilan ediyor.

Ya da "konkordato" ilan ederek, ödemediği ücretlerin üzerine yatmaya kalkıyor.

Bu da yetmiyor; "işsizlik fonu"ndan yararlanması gereken işsizlere türlü engeller getirilirken, kamu bankalarına bu fondan para akıtılıyor. **Otomotiv, beyaz eşya gibi sektörlerin patronları zarar etmesin diye vergi indirimi yapılırken, asıl yükün işçi ve emekçiye bindiği "dolaylı vergiler" arttırılıyor. Dahası, açlık sınırının altında olan asgari ücretten hala vergi alınıyor.**

Bunlar yetmiyormuş gibi, yeni saldırılara hazırlanıyorlar. AKP'nin uzun süredir gaspetmek istediği kıdem tazminatı yeniden gündemde. **Kıdem tazminatı, yine "fon" kıskacı ile tırpanlanıp, burjuvaziye kaynak aktarılması planlanıyor.** Kriz bahane edilerek, elde kalan ne varsa saldırıya geçiyorlar. Buna karşın kıdemin gaspını "genel grev nedeni" sayacağını açıklayan Türk-İş'ten hala ses çıkmıyor.

İşçi sınıfı kendi göbeğini kendisi kesecek

Krizin faturasının işçi sınıfına yüklendiği ve daha da yükleneyeceği ayan-beyan ortadadır. Hem varolan hakları korumak, hem de krizle birlikte iyice zorlaşan çalışma ve yaşam koşullarını düzeltmek için, işçi sınıfı tabandan örgütlenmek zorundadır. Varolan sendikaların harekete geçirmenin yolu da buradan geçiyor. Devrimci ve öncü işçiler, ancak taban örgütlenmesiyle sendikaları zorlayabilir ve krizle birlikte artan saldırı salvosunu püskürtebilir.

2008 krizinin nispeten daha hafif atlatılmasında, işçilerin krizle birlikte direnişe geçmesi ve HSGP gibi platformların eylemleri etkili olmuştur.

İşçi sınıfının mücadele tarihi, öğrenmesini bilenler için yeterince yol gösteriyor. İşçi sınıfı bir kez daha kendi göbeğini kendisi kesmekle karşı karşıya. Lenin dediği gibi **"işçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır."**

“Sağlık yasası”nın hedefinde TTB var

AKP hükümeti, bu defa da sağlık alanına el attı. “Sağlıkta şiddeti önleyeceğiz” sloganıyla 44 maddelik bir torba teklifini meclis komisyonuna getirdi. Gerçekte ise, sağlık alanındaki sömürüyü katmerleyen bir yasa teklifiydi bu.

Sağlık çalışanlarının, hasta yakınları başta olmak üzere çeşitli biçimlerde şiddete maruz kalması, hatta öldürülmesi, oldukça tepki toplayan bir durum. AKP hükümeti, bu tepkileri kullanarak böyle bir yasa teklifini gündeme getirdi. Gerçekte ise, 44 maddelik torbada, sağlıkçılara şiddete ilişkin tek bir madde bulunuyor; o madde de, şiddet uygulayanların durumunda bir değişiklik yaratmıyor; ek bir ceza, yaptırım vb. getirmiyor. Yani, hasta yakınlarının sağlık çalışanlarına şiddet uygulama “hakkı” korunuyor, şiddet uygulayan cezasız kalmaya devam ediyor.

Meclisin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu’nda kabul edilen yasa teklifinin 5. maddesine göre, “Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilerek kamu görevinden çıkarılan” hekimlerin Sosyal Güvenlik Kurumu anlaşması olan sağlık kurumlarında çalışması yasaklanacak. “Güvenlik soruşturması sonucuna göre kamu görevine alınmayan tabiplerden devlet hizmeti yükümlüsü olanlar” ise 600 gün süreyle hiçbir yerde hekimlik yapamayacak.

Yeni yasa tasarısına göre, yeni atamalarda güvenlik soruşturmasından geçemeyenler yaklaşık 2 yıl, hiçbir yerde çalışamayacak. KHK ile ihraç edilenler ise, SGK ile anlaşmalı kurumlarda çalışamayacak. Oysa SGK anlaşması olmayan özel hastane sayısı yok denecek kadar az. Böyle bir yasa hükmü, hekimlerin çalışma hakkını, yaşama hakkını elinden alıyor, aklıktan ölüme terk ediyor.

KHK ile yapılan ihraçların önemli bir bölümünün dayanağı yok. Kamu emekçisinin çalıştığı kurumun yöneticisinin “kanaati” yeterli oluyor, doğrudan ihraç ediliyor. “Terör örgütü ile ilişkide olmak” konusu ise daha da muğlak. Aydın olmak, muhalif olmak, muhalif bir akrabaya sahip olmak, etnik kimliğiniz, mezhebiniz, internet ortamında yapılan bir paylaşım, apartman görevlisinin “gözlemleri” gibi son derece belirsiz durumlar, “terör örgütü ile ilişki kanıtı” olarak ele alınabiliyor. Hakkında bir yargı kararı bulunması da gerekmiyor. Yazılan bir raporla ihraç hemen gerçekleşiyor. “Suç” işlediğini kanıtlamak zorunda değil devlet, ama kişi “suçsuz”luğunu kanıtlamak zorunda! Üstelik, suçsuzluğunu kanıtlamaya çalışacağı bir merci de yok. Mahkemeye itiraz etmek ya da dava açmak mümkün değil.

Oluşan kamuoyu baskısı sonucunda, yasa tasarısında küçük bir geri adım atıldı. 13 Kasım günü meclis genel kuruluna gelen yasada, KHK’lı hekimlerin SGK anlaşması olan kurumlarda çalışmasının

önündeki engel kaldırıldı. Diğer taraftan, güvenlik soruşturmasından geçemeyen, bu nedenle de ataması yapılmayan hekimlerin bekleme süresi de 450 güne düşürüldü. Bu süre boyunca mezun hekim, özel ya da kamu, hiçbir yerde hekimlik yapamıyor. Genç hekim, pratisyenler için 75 bin, uzman hekimler için ise 120 bin TL ödeme yaparsa, 450 gün beklemeden göreve başlayabilecek. Yani yaklaşık 1,5-2 yıllık maaşı karşılığı “fidye ödeyen” hekim, mesleğini icra etme hakkı kazanacak.

Hem TTB, hem de hekimler cezalandırılıyor

Bu tür yasalar, her zaman “FETÖ ile mücadele” bahanesi altında gündeme getiriliyor. Oysa hedef, doğrudan demokrat-ilerici-muhalif çalışanlar ve onların kurumları, meslek örgütleri oluyor.

Bugün de sözkonusu yasa, öncelikle TTB (Türk Tabipler Birliği) üzerinde istediği denetimi kuramayan devletin intikam yasasıdır. AKP hükümeti TTB yönetimini ele geçirmek için bütün uğraşına

rağmen, bugüne kadar kayda değer bir başarı sağlayamadı. TTB yöneticilerini sindirme amaçlı keyfi gözaltı ve tutuklamalar da, kurumun ve muhalif hekimlerin direnişine çarptı.

İkincisi, hekimler arasında “kadrolaşma” çabası da çok etkili olmadı. Tıp gibi pozitif bilimi temel alan bir alanda dini eğitimden geçen öğrenciler başarılı olamıyorlar. Tıp fakültelerini kazanmaları da, tıp eğitimlerini tamamlamaları da, başarılı hekim olmaları da pek mümkün olmuyor. Aydın-laik-demokrat kimliğe sahip öğrenciler, bu süreçleri daha başarılı tamamlayarak mesleğe geçiyorlar. Bu durumda, genel olarak hekimler arasında gerici-tarikatçı kadrolaşma, herhangi bir kamu kurumunda olduğu kadar kolay olmuyor. AKP hükümeti de,

hekimler arasında yandaş kadrolarını artıramıyorsa, demokrat kadroları azaltma yolunu hayata geçirmiş oluyor.

Üçüncüsü ekonomik kriz nedeniyle sağlık hizmetlerinden kesintiler konusunda ve şehir hastaneleri konusunda ağır hak gaspları ve saldırılar gündemdeyken, hekim örgütlerini zayıf düşürmek istiyor.

Bugün KHK’lı, güvenlik soruşturması olumsuz ya da henüz sonuçlanmamış hekim sayısı yaklaşık 6 bin. Ancak yasa, sadece bu 6 bin hekimi ilgilendirmiyor. Eğer buna karşı ciddi bir direniş gösterilip yasa tamamen geri püskürtülmezse, yeni yasalar çıkartılacak. Ve başta TMMOB üyesi mühendisler olmak üzere, AKP’ye muhalif bütün meslek grupları bu saldırıdan nasibini alacak. Bu nedenle, yasa tasarısında kısmi geri adım atılmış olması dikkate alınmamalı, yasa tamamen geri çekilinceye kadar bunun mücadelesi verilmelidir.

Meslek Hastalıkları Hastaneleri’nin acıklı hali

AKP’nin sağlık alanına dönük saldırılara, Meslek Hastalıkları Hastaneleri’nin kapatılması da eklendi. Bu saldırı doğrudan işçi sınıfına yapılmıştır. Çünkü bu hastaneler, işçilerin çalışma koşullarından kaynaklı hastalıklarına bakıyor. Ve ne yazık ki, ülke genelinde Zonguldak, Ankara ve İstanbul’da, yani sadece üç yerde bulunuyor. Bu sayı da fazla görülmüş olmalı ki, İstanbul’daki Meslek Hastalıkları Hastanesi kapatıldı.

Bilindiği gibi ağır çalışma koşulları, meslek hastalıklarını artırıyor. Ve bu yüzden sayısız işçi ölüyor. Esasında bu işçiler, iş cinayetlerinde katledilenlerin arasında sayılmalı. Buna karşın patronlar, hasta işçileri işten atıyor ve beş parasız ölüme terk ediyor. Geçtiğimiz yıllarda slikozis hastalığı nedeniyle ciğerleri iflas ederek ölen kot işçilerinin dramları hatırlardadır.

Meslek Hastalıkları Hastaneleri, işçilerin mücadelesi sonucu kuruldu. Çalışma koşulları gözönüne alındığında yenilerinin açılması, varolanların büyütülmesi gerekirken, İstanbul gibi bir işçi şehrinde bile kapatıldı. CHP milletvekili Kani Beko, konuyu meclise taşıdı ve Sağlık Bakanlığı’na bu hastanenin neden kapatıldığını sordu. Ayrıca yılda en az 600 bin kişinin tedavi gördüğü hastanelerin durumu hakkında bilgi istedi.

Belli ki AKP için yeni rant alanları gerekiyor. İnsan sağlığı, hele işçi sağlığı onları hiç ilgilendirmiyor. İşçi sınıfı hastanesine sahip çıkmalı. Bir kazanımın daha gaspedilmesine izin vermemeli.

Yeni havalimanı tantanayla açıldı; HAVALİMANI İŞÇİLERİ TUTUKLU...

DİSK'e bağlı Dev Yapı İş Genel Başkanı Özgür Karabulut, 3. Havalimanı'nda inşaat işçilerinin yaptığı eyleme destek verdiği için tutuklandı. Karabulut ile birlikte, 3. Havalimanı direnişinde tutuklanan toplam işçi ve sendikacı sayısı 35'e yükseldi. Özelikle sendikacıların tutuklanması, inşaat işçilerinin direnişini kırmak, işçilere gözdağı vererek direnişi bitirme amacını taşıyor.

Sendikal faaliyet yürütmek suç değildir! Kölece çalışma koşullarına karşı insanca yaşam ve çalışma koşulları için direnmek bir haktır. Direnen 3. Havalimanı işçileri de, bu direnişin önderliğini yapan sendikacılar da bir an önce serbest bırakılmalıdır.

Özgür Karabulut ile, 4 Ekim günü DİSK Genel Merkezi'nde, 3. Havalimanı direnişi ile ilgili bir röportaj gerçekleştirmiştik. Karabulut, aynı gün sendikadan çıkarken gözaltına alındı. Aşağıda, tutuklanmadan hemen önce yaptığımız röportajı yayınlıyoruz.

Devrimci Sendikal Birlik: Kendinizi tanıtır mısınız?

Özgür Karabulut: DİSK Devrimci Yapı İş Genel Başkanı'yım. Çocukluk yıllarımdan beri inşaatlarda

çalışmaktayım. Ara dönemlerde farklı iş kollarında çalışıp oralarda da örgütlenmelerin içinde yer almıştım. Dev Yapı İş'e üye olmadan önce perakende sektöründe çalışıyorum. DİSK Sosyal İş üyesi idim ve en son, işyeri baş temsilcisi iken işten ayrıлып inşaat işkolunda çalışmaya başladım. Nisan 2007'de yapılan kongrede sendika genel başkanlık görevine getirildim. Bir yandan şantiyede çalışıyor, bir yandan da sendikal çalışmalarımızı yürütüyoruz.

Havalimanında eyleme giden süreci anlatır mısınız?

Şantiye, başladığı günden bu yana içinde ciddi sıkıntılar barındıran bir şantiye. Hem işkolunun hem de şantiyenin kronikleşmiş, 1800'lü yılların koşullarında bir çalışma yaşamı var. Şimdiye kadar defalarca aynı talepler doğrultusunda eylemler yapıldı. En son eylem, saatlerce servis beklenmesine isyan eden işçilerin protestosuyla başlayıp iş bırakmaya kadar gitti. Öğlene kadar kitleselleşen ve polisin/jandarmanın sert müdahalesi ile sonuçlanana;

sonrasında kaymakamlık ve şirket yetkilileri ile yapılan toplantılar ile ertesi güne sarkan bir eylemlilik oldu. İşçilerin "talep" diye ortaya çıkardıkları maddeler, aslında gaspedilen haklarıydı. Normal koşullarda bu maddeler bir suç duyurusu niteliğindedir. Ama ciddi bir manipülasyon ve baskı ile karşılaştık. "Köle değil inşaat işçisiyiz" diyen biz işçilere, "Kölesiniz, köle gibi yaşayacaksınız" diyorlar.

Eylem sonrasında servislerin sayısını artırdılar ve servis bekleme yerlerinin üstünü kapattılar. Ayrıca zaman içinde de düzeltme yapacaklarını söylediler. Basında okuduklarımız bunlar. Servislerde yığılma oluyordu, işçilerin başına jandarma dikerek tek sıra halinde servislere bindirmeye başladılar. Ama arkadaşlarımızın aktardığı bilgilere göre, içerisi Nazi çalışma kamplarını aratmayacak bir düzenleme ile karşı karşıya. Hem çalışma sahasında hem de kamp alanında jandarma devriyeleri geziyor. Baskı ile, zor ile çalışmaya çıkıyor işçiler. Ücretli kölelikten bile geriye doğru düşmüş durumda; "tam bir köle kampı gibi" diyor arkadaşlarımız.

İşçilerin talepleri neler?

Eylemin yapıldığı gün, işletmeciler firma olan İGA'ya sunulan 15 maddelik talepler listesi şöyle:

Eyleme katılan işçiler işten atılmasın. Habersiz işten atılanlar iade edilsin.

Servis sorunu çözülsün

Yatakhaneler ve lavabo-banyo temizlikleri düzenli yapılsın, tahtakurusu sorunu çözülsün.

Revir personeli işçilerle ilgilensin, gerekli sağlık malzemeleri temin edilsin, aşağılayıcı, ukala davranılmasın.

Maaşların tamamı hesaba yatırılmalı, elden maaş ödemesi yapılmasın.

Geçmişe dönük ödenmeyen ücretler ödensin.

İşçi ve formenler aynı yemekhanede yemek yesin.

Sorunlara sebep olan İGA yetkilileri görevden alınsın.

İş cinayetleri çözülsün. Önlemler alınsın.

6 aydır maaş alamayan işçilerin memlekette olanların da ödemeleri yapılsın.

Yatak ve yemek, bayram ikramiyeleri verilsin.

Azerbaycanlı işçilerin başındaki

Erdoğan'ın "zafer anıtı"

Erdoğan, yeni havalimanı için "bir zafer anıtıdır" diyor. Çünkü bunu, Gezi Ayaklanması'na ve Kuzey Ormanları'nı korumak için direnenlere; dev inşaat projelerine ekolojik, mali ve siyasi nedenlerle karşı çıkanlara, kendisinin bir zaferi olarak görüyor.

Ancak ilginçtir, "zafer" olarak gördüğü bu havalimanına, tepkilerden çekindiği için, istediği ismi veremiyor. "Zafer"ın tamamlanmamış halde, uçuşa hazır olmadan, salt siyasi hedeflerle ve apar topar açıldığını gizlemek zorunda kalıyor. "Zafer"ine tanıklık etmek için, Sudan, Sırbistan, Katar, Makedonya gibi, çoğu insanın haritadaki yerini bile bilmediği ülkelerin temsilcileri geliyor; dünya siyasetinde bir ağırlığı olan ülkelere tek bir temsilci bulunmuyor.

"Dünyanın en büyük havalimanı" olduğunu ileri sürmesine rağmen, bu da doğru değil. Çünkü Çin, şu anda dünyanın en büyük havalimanını inşa ediyor. Üstelik, "İstanbul Havalimanı"ndan iki kat daha büyük; maliyeti "İstanbul Havalimanı"ndan 3'te bir oranda daha düşük; yapım süresi ise kıyaslanamayacak kadar daha kısa. Çin'deki havalimanı toplamda 15 milyar dolara maloluyor; İstanbul'dakine ise, şu ana kadar 35 milyar dolar harcandı, toplamda 50 milyar doları geçeceği öngörülmüyor. Çin'deki havalimanının inşası geçen yıl başladı, 2019'da bitmesi planlanıyor; İstanbul'dakinin inşası yaklaşık 10 yıl önce başladı, 10 yıl sonra biteceği (yani 20 yıl) düşünülüyor.

Yeni havalimanının mali yükü, doğaya verdiği zarar, hava koşulları nedeniyle yılın önemli bir bölümünde uçak inmesinin mümkün olmadığı, zemin koşulları nedeniyle güvensiz olduğu, inşasında çalışan işçilerin içinde bulunduğu ağır koşullar ve iş cinayetleri gibi başlıkları, dergimizin bir önceki sayısında işlemiştik.

Dahası da var. Atatürk Havalimanı, dünyanın en iyi 3. havalimanı konumunda. Bu havalimanının yetersiz olduğu düşünülüyorsa, kargo uçaklarının buradan ayrılması; İstanbul yakınlarına salt kargo uçakları için ayrı ve basit bir havalimanı yapılması, -Atatürk Havalimanı'ndaki trafik yükünü hafifleteceği için- yeterli olacakken, böylesi yanlış bir işe girişilmiştir.

Sonuçta 3. Havalimanı, her yönüyle sorunlu, gereksiz, güvensiz bir ucube olmaktan öteye gidemiyor. Erdoğan'ın "zafer anıtı" olarak sunduğu tablo budur ve bu tablo, AKP hükümetleri döneminin özetinden ibarettir.

Selim Öztürk, yarattığı mağduriyet dolayısıyla işten atılsın. İşçilere kıyafet verilsin. Serviste geçen süre mesai olarak ödensin. Kabul edilen bu maddeler basın karşısında okunsun. Yani toplamda, en temel haklarını, gaspedilen haklarını istiyor inşaat işçileri. Bunlar iş kanununda olan, 6331 sayılı İşçi Sağlığı ve İşgüvenliği Yasası'ndan doğan haklarını istiyorlar. Fazladan istenen bir şey bile yok. Bunlar zaten şirketin yasal zorunlulukları. Bu yasaların kağıt üzerinde kalmamasını istiyorlar. Kısaca "köle değiliz" diyorlar, kölece çalışma koşullarına tepki gösteriyorlar.

Sendikanın sürece müdahalesi nasıl oldu?

Eylemi ilk duyduğumuz andan itibaren, yönetim kadromuzla birlikte gücümüz oranında dahil olduk. Basına yansıyanları biliyorsunuz zaten, yönetimle yapılan görüşmelerin içine dahil olduk, görüşmelere katıldık, üyelerimiz ile kamp içinde görüşmeler gerçekleştirdik. 14 eylül akşamı polis tarafından GBT kontrolü yapılarak kamp dışına çıkarıldık. Çıkarıldığımız gece de zaten operasyon gerçekleşti ve yüzlerce işçi 12 eylül uygulamaları aşan bir şekilde gözaltına alındı. Sonrasında 24 işçi tutuklandı. Devam eden günlerde 9 işçi daha tutuklandı. Elleri bir liste olduğu ve kamera kayıtları izlenerek bir süre avı devam ettiğini biliyoruz. Sendika olarak havaalanı işçilerinin "köle değiliz" çığlığını tüm dünyaya duyurmak için elimizden geleni yapacağız. Bu talep ve koşullar tüm inşaat işçilerinin talebi ve koşuludur. Havalimanını aşan bir noktadadır. Bu çığlığı yaymaya ve insanca çalışma koşullarının oluşması için mücadeleye devam edeceğiz.

Şimdi Havalimanı İnşaat İşçileriyle Dayanışma Platformu oluşturduk. Bu platformu güçlendirecek, bir yandan da örgütlülüğümüzü büyüteceğiz. Şunu biliyoruz inşaat işçileri bu kölelik koşullarında yaşıyorsa, bunu sebebi biraz da bizleriz. Bu koşulları değiştirecek olan bizleriz. Bunun bilinciyle örgütlülüklerimizi büyüteceğiz. Bunu başka bir yolu yok! "Hak verilmez alınır" şiarıyla örgütleneceğiz.

Dev Yapı İş Genel Başkanı Özgür Karabalut

7 Ekim 2018 tarihinde
internet sitemizde yayınlanmıştır.

Türkiye'deki işçi direnişlerine Fransa'dan destek

Paris'te devrimci-demokrat kurumların içinde yer aldığı "Grev ve Direnişlerle Dayanışma Komitesi" Türkiye'de direnmekte olan işçilerle dayanışma eylemleri gerçekleştirmeyi sürdürüyor. Son olarak 5 Ekim günü, Paris'teki Yves Rocher mağazasının önünde, Türkiye'de tutuklanan 3. Havalimanı inşaat işçileri, sendikalaşma mücadelesi veren Flormar (Yves Rocher) ve Cargill işçileri, tazminatları için direnen Real Market ve Uyum (Migros) işçileri, KHK ile atılan kamu emekçilerinin direnişini selamlamak ve destek vermek için eylem gerçekleştirdi.

Aşağıda, eylem için hazırlanan metni yayınlıyoruz:

Tutuklanan inşaat işçileri serbest bırakılsın!

Türkiye'de direnen tüm işçilerin talepleri kabul edilsin!

Türkiye'nin en büyük şantiyesi 3. Havalimanı inşaatında çalışan işçiler açılışa yetiştirme baskısı ve yaşanan son iş cinayeti sonrasında eyleme geçti. 40 bin işçinin çalışma koşullarının iyileştirilmesi talebiyle gerçekleştirdikleri iş bırakma eylemine polis ve jandarma saldırdı. Gece yarısı kaldıkları koşulların kapıları kırılarak yüzlerce işçi gözaltına alındı. Ardından 24 işçi ve sendika yöneticileri tutuklandı. İşçilerin talepleri hala karşılanmadığı gibi, onlarca işçi daha gözaltına alındı ve 3 işçi tutuklandı.

İşçilerin talepleri neler?

İşçiler temel olarak yattıkları yatakhanelerde ki insanlık dışı koşulların düzeltilmesini, ücretlerinin düzenli olarak ödenmesini, iş güvenliği önlemlerinin alınarak iş cinayetlerinin son bulmasını talep ettiler. Türkiye'de 2018 yılının sadece ilk yedi ayında 1167 işçi iş cinayetleri sonucu yaşamını yitirdi.

3. Havalimanı inşaatında harekete geçen işçiler sadece Türkiye'deki bir soruna karşı isyan etmediler. Ücretli kölelik düzeni, kapitalizmin direk sonuçlarına karşı isyan ettiler. Bugün biz Fransa'daki göçmen işçiler de benzer koşullarda çalışıyoruz.

Sendikalaşma mücadelesi veren Flormar (Yves Rocher) ve Cargill işçilerinden, tazminatları için aylardır eylemde olan Real Market ve Uyum (Migros) işçilerine, 3. Havalimanı inşaat işçilerinden, KHK ile atılan kamu emekçilerine tüm sınıf direnişleri bize güç veriyor.

Grev ve Direnişlerle Dayanışma Komitesi olarak tüm işçi ve emekçileri uluslararası sınıf mücadelesini büyütmeye çağırıyoruz!

Yer: 102, Avenue Champs-Élysées 75008-Paris Yves Rocher mağazası önü

Zaman: 5 Ekim Cuma, saat: 18:30

Fransa PDD

3. Havalimanı işçileriyle dayanışma platformu kuruldu

3. Havalimanı İşçileriyle Dayanışma Platformu, 8 Ekim günü Karaköy'de bulunan Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) İstanbul Büyükşehir Şubesi'nde yaptığı açıklama ile kuruluşunu ilan etti.

PDD'in de bileşeni olduğu, içinde çok sayıda sendika, siyasi kurum ve aydının bulunduğu platform, 18 Ekim günü yine Karaköy TMMOB binasında, tutsak işçilerle dayanışmak için basın toplantısı yaptı. Toplantıya devrimci kurumlar, sendika ve kitle örgütleri katıldı.

Basın açıklamasını KHK'larla ihraç edilen ve Kocaeli Dayanışma Akademisi'nde yer alan Hakan Koçak okudu. Kayıtdışı çalışmanın ve iş cinayetlerinin yaygın olduğunu, ağır çalışma ve kötü yaşam koşullarının dayatıldığını vurgulayan Koçak, "bu kötü çalışma ve yaşam koşullarına karşı eylem yapan işçiler suçlu değildir. Suçlu olan, işçileri tutuklayan savcıdır. Suçlu olan, işçilere kötü çalışma ve yaşam koşulları dayatan İGA yöneticileridir" dedi. Koçak, İGA'nın

tepe yöneticilerinden birinin bir televizyon programında, işçilerin yaşadığı barakalarda tahtakurusu olduğunu, yemeklerin ve servislerin yetersiz olduğunu kabul edip

özür dilediğini hatırlattı.

Toplantıya katılan avukat Burcu Gül hukuki bir bilgi veremeyeceğini, hukukun işlemediğini, hukuksuzluğun işlediğini belirtti. Bostancı-Köroğlu İnşaat'ta çalışan ve ücretlerini alamadıkları için 24 gündür direnişte olan işçiler adına konuşan Yaner Mutlu; "bizler gökdelenler yapıyoruz, mega kentler yapıyoruz, ama hakkımızı isteyince suçlu ilan ediliyor. Bizden mega kentler isteyenler nasıl şartlar altında çalıştığımızla ilgilenmiyorlar. Biz eylemlerimizle sesimizi duyuracağız. Bizi kimse

yıkamaz, devletin gücü bize yetmez. Çünkü biz işçiyiz" dedi.

Basın toplantısı, katılan kurumların işçilerle dayanıştıklarını ifade eden konuşmalarından sonra bitirildi.

Dünyanın gözü önünde KAŞIKÇI CİNAYETİ

Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı ile ilgili, Suudi Arabistan 3 haftanın ardından bir açıklama yaptı ve öldürüldüğünü itiraf etti. Elbette ki bu "itiraf", yaşanan vahşeti bir kılıfa sokma amacını taşıyordu. Ancak bir yanıla muhalif bir gazetecinin böylesine vahşi bir şekilde öldürülmesindeki pervasızlık, diğer yanıla olayın perde arkasındaki hesaplar ve politik çatışmalar, bu cinayeti daha uzun süre gündemde tutacaktır.

Kaşıkçı'nın ölümündeki perde

Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı (Jamal Khashoggi), 2 Ekim günü Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu'na girdi ve bir daha çıkmadı.

Kaşıkçı evlenmek üzere gerekli belgeleri almak için, Suudi Arabistan'ın ABD Büyükelçiliği'ne başvurmuş; ancak oradaki yetkililer belgeleri İstanbul Başkonsolosluğu'ndan alması gerektiğini söyleyerek Türkiye'ye göndermişlerdi. Sonrasında **yaşananlar, herşeyin önceden planlandığını gösteriyor**. Mesela Kaşıkçı'nın Türkiye'deki konsoloslukta randevusunun olduğu 2 Ekim günü, Suudi Arabistan'dan gelen 15 kişilik bir "suikast timi" (içinde delilleri ortadan kaldırmakla görevli adli tıp uzmanının da olduğu bir ekip), sabah saatlerinde konsolosluğa giriş yapmıştı. Aynı ekip, Kaşıkçı'nın içeri girmesinden iki saat sonra, kapalı araçlarla konsolosluktan çıkarak havaalanına geçmiş ve ülkelere geri dönmüşlerdi. Keza Kaşıkçı'nın randevusundan bir gün önce, Belgrad Ormanları'na giden bir Suudi ekip, burada keşif yapmıştı. Yani **Kaşıkçı ABD tarafından bilinçli olarak Türkiye'ye gönderilmiş, onun yokedileceği mekan olarak İstanbul seçilmişti**.

Suudi yönetimine muhalif oluşuyla tanınan Kaşıkçı da kendisini bekleyen tehlikenin farkında olmalı ki, konsolosluğa girerken nişanlisına, *"eğer çıkmazsam AKP'li Yasin Aktay'ı ara"* diyerek veda-laşmıştı.

Washington Post gazetesinde yazılar yazan Cemal Kaşıkçı'nın ortadan kaybolmuş olması, uzun bir süre sessizlikle karşılandı. Harekete geçen neredeyse tek kurum Türk-Arap Derneği oldu. 3 Ekim'den itibaren dernek konsolosluk önünde basın açıklamaları yaptı, Kaşıkçı'yı gündemleştirmek için uğraştı.

ABD ve Türkiye başta olmak üzere, konuyla ilgili olan devletlerin yetkilileri ise, günler boyunca somut bir tepki göstermediler. Birkaç cılız ve muğlak açıklama dışında, gerçekten soruna müdahil olan bir tutum ve sonuç alıcı bir yaptırım oluşturmadılar. Hatta Trump'un yaptığı ilk açıklama, Kaşıkçı'nın kaybolmasını kınayan ama Suudi Arabistan'ı da kollayan bir açıklama oldu.

12 Ekim günü CNN kanalı, Kaşıkçı'nın İstanbul

Başkonsolosluğu'nda öldürüldüğüne dair "şok edici ses ve görüntüler"in Türkiye'nin elinde bulunduğunu duyurunca, durumun ciddiyeti gizlenemez hale geldi.

Koşullar bu kadar zorlayınca, Türkiye ve ABD'nin, durumu daha fazla geçiştirme olanağı kalmamıştı. Öyle ki, Türkiyeli yetkililer ilk gün yapmaları gereken işi; Suudi Başkonsolosluğu'nda aramayı, ancak 15 Ekim'de gerçekleştirdi, yani olayın üzerinden iki hafta geçtikten sonra. Ardından ABD Dışişleri Bakanı Pompeo, Suudi Arabistan ve Türkiye'ye ziyaret gerçekleştirdi. CIA Başkanı Haspel de Türkiye'ye gelerek soruşturmaya dahil olacağını duyurdu. Ve sonunda Suudi yetkililer Kaşıkçı'nın konsoloslukta öldürüldüğünü itiraf etmek zorunda kaldılar. Ama "amacımız öldürmek değil sorgulamaktı; elimizde kaldı" diyerek...

Suudi iktidar savaşları ve Kaşıkçı

Öncelikle, öldürülen kişinin basitçe bir "gazeteci" olmadığını belirtmek gerekiyor. **Kaşıkçı, herhangi bir muhalif değil, Suudi Arabistan'daki "iktidar"ın bir parçası, aynı zamanda "iktidar mücadelesi"nin tarafıdır.** Suudi prenslerden birine sırtını yaslarken, bir diğeri tarafından hedefe çakılmıştır. Üstelik **onyıllardır Afganistan'ı, son yıllarda Ortadoğu'yu cehenneme çeviren cihatçı çetelerin, IŞİD'in, Nusra'nın destekçisidir.**

Prens Türki el Faysal, 2003-2007 yılları arasında İngiltere ve ABD büyükelçiliği görevlerini yaparken, Kaşıkçı prensin danışmanıdır. Prens Faysal, 1979-2001 yılları arasında Suudilerin istihbarat şefi iken de onun sağ kolu durumundadır. Bu dönem, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal ettiği ve Afgan mücahitlerin ABD ve Suudi Arabistan tarafından beslendiği dönemdir. Kaşıkçı, 1980'lerde, daha 20'li yaşlardayken "gazeteci" kimliği ile Afganistan'a gitmişti. '90'ların başında ise, El Kaide'nin lideri Usame bin Ladin ile "söyleşi" yapacak kadar yükselmişti. Savaş sonrasında yine Faysal'ın yanında istihbarat görevleri üstlendi, Suudi gençler arasında el Suud ailesine karşı olanları tespit edip muhbirlik yaptığı tespit edilmişti.

2017 yılına kadar, Suudi Arabistan'ın resmi devlet politikalarının açık destekçisi oldu.

Yemen işgalinden Suriye savaşına kadar hemen her

konuda Suudi iktidarının bir parçasıydı.

Suudi Arabistan'da iktidar savaşı 2017'de sertleştiğinde, Kaşıkçı da bu savaştan nasibini aldı. 2017'de Veliht Prens Muhammed bin Selman (MbS), Prens Faysal'ın da içinde bulunduğu iktidar kliğine operasyon düzenlendi. Ritz Carlton Otel'i'nin işkencehaneye çevrilmesi görüntüleri, bu operasyonun sembol fotoğraflarından biriydi. Bu süreçte prensler "kazayla" öldü, tutuklandı; prenslerin yakın adamları da tutuklandı ya da öldürüldü. **Operasyondan kurtulan Kaşıkçı, ülkeden kaçarak ABD'ye yerleşti.**

Bu klik çatışması, Suudi hanedanının "Suud" kolu ile "Faysal" kolu arasında yaşanıyordu. Ve **çatışmanın iki temel nedeni vardı.**

Birincisi Vahabi-İhvan çelişkisiydi. 1960'lardan itibaren, ABD'nin politikası Sovyetlere karşı bir "yeşil kuşak" oluşturmak oldu. Suudi Arabistan bu doğrultuda Müslüman ülkelerdeki Sovyetler Birliği'nin etkisini kırmak ve Mısır'dan esen pan-Arabizm rüzgarını kesmek için harekete geçti. Türkiye'de 1980'lerde, yurtdışında görev yapan din görevlilerinin Suudi "rabita" örgütünden maaş almaları, bu politikanın bir parçasıydı. Keza Afganistan'da "mücahit"lerin Sovyet işgaline karşı desteklenmesi de... ABD, Müslüman ülkelere "siyasal İslam" ihraç ediyordu, Suudi Arabistan da bunun "taşeronluğunu" yapıyordu. Vahabi-İhvan ortaklığı bu süreçte kuruldu. Süreç, Kral Faysal tarafından yürütülüyordu. Kral Faysal'ın oğlu Prens Türki bin Faysal da bu çizgiyi sürdürdü.

Suriye savaşının dengelerindeki değişme, İhvan'a karşı tutumu da değiştirdi. Mısır başta olmak üzere İhvan hedefe çakıldı, Suud ailesinden **prens MbS, İhvan'a yönelik saldırganlığın başını çekti. Müslüman Kardeşler ile ilişkileri güçlü olan Prens Türki el Faysal ile onun sağ kolu Cemal Kaşıkçı da, bu saldırganlıktan nasibini aldı.**

İkincisi, emperyalistlerin Suudi Arabistan üzerindeki hesaplarıydı. Suudi Arabistan, ABD'ye bağımlı bir ülkedir. O kadar güçlü bir bağımlılık sözkonusuydu ki, dünya "petro-dolar" sistemiyle yönetiliyor. Yani ABD, Suudi hanedanına mutlak koruma güvencesi verirken, Suudi Arabistan da, dünyaya petrolü sadece dolar üzerinden satıyor; böylece doların değerinin yüksek olmasını, doların "rezerv para" niteliğini korumasını sağlıyor.

Son yıllarda bu denge sarsılmaya başladı. Bir tarafta Rusya ve Çin'in Ortadoğu'da daha etkin olarak yer almaya başlaması, dünya ekonomisinde de belirleyici hale gelmesi vardı. Bu ilişkiler Suudi prenslerine kadar uzanmıştı. Diğer tarafta ise, ABD'nin bitmek bilmez para talebi duruyordu. Suudi Arabistan zaten ABD'nin Ortadoğu ve çevresindeki (Afganistan, Yemen, Suriye, Libya vb.) bütün savaşlarını finanse etme görevini üstlenmişti. Keza ABD'nin eskimiş, teknolojisi geride kalmış bütün silahlarını Suudiler satın alıyordu. Hatta Trump, tüm nobranlığı ile, bu ilişkiyi "kölelik" olarak gördüğünü her seferinde ifade ediyor, bitmek tükenmek bilmez para talepleriyle Suudları bunalıyordu.

Bu koşullarda **prensler içinde Çin ve Rusya ile daha cazip koşullarda petrol anlaşmaları yapmak isteyenlerin sesi yükselmeye başladı.** Bu kesim, ABD güdümünde yürütülen Yemen savaşı, Filistin'de

son dönem ABD politikaları ve Katar’la bozulan ilişkiler başta olmak üzere bir çok konuda itirazlar ileri sürmeye başladılar. **2017’de gözaltına alınarak tasfiye edilen prensler ve Cemal Kaşıkçı, bu cenahta yer alıyordu.**

Sonuç olarak Cemal Kaşıkçı, “muhalif bir gazeteci” olduğu için değil, iktidar savaşlarının geldiği nokta nedeniyle vahşi bir biçimde katledildi.

Konsoloslukta “gazeteci” öldürmek

Suudi Arabistan, bugüne kadar pek çok muhalifi tutukladı, öldürdü, öldürttü. Yani Kaşıkçı’nın öldürülmesi ilk değil. Bu defa farklı olan, bu ölüme yüklenen siyasal hesaplar... Dünyanın her yerinde muhalifler, iktidar ile ters düşenler öldürülüyor, kaybediliyor, kaçırılıp tutuklanıyor vb. **Ancak konsolosluğa çağırıp öldürmek, başka bir durumu ifade ediyor.**

Suudi Arabistan’ın “kazayla oldu, sorguda elimizde kaldı” açıklamasının doğru olması ihtimali var elbette. Ancak bu son derece zayıf bir ihtimal. Kaldı ki **konsoloslukta adam sorgulamak da uluslararası hukuk içinde kabul edilemez bir durum.** Ayrıca onu sorgulamak için konsolosluğu seçmeleri gerekmiyordu; yolda herhangi bir yerde gözaltına alabilirlerdi; sorgular ya da öldürebilirlerdi; olay da bu kadar büyümezdi.

Oysa yukarıda da anlattığımız gibi **Kaşıkçı için ciddi bir hazırlık yapılmıştı. Keza CIA’nın da bu plandan haberi olduğu söyleniyor.**

Bu koşullarda, çok yönlü siyasal hesapların olduğunu görmek gerekiyor. **Kaşıkçı’nın öldürülmesinin, velihath prensin muhaliflerine dönük sert bir gözdağı olduğu açıktır.** Dünyanın gözü önünde Suudi muhaliflere meydan okunmuştur.

Bu meydan okumanın İstanbul’da gerçekleştirilmiş olmasında ise, başka bir siyasal yön vardır.

Sınıf mücadeleleri, hukukun şekillenmesinde de belirleyici bir öneme sahiptir. Devletler, bu mücadelenin tarihi içinde, uluslararası normlar geliştirmek, genel toplumsal yasalar oluşturmak zorunda kalmıştır. Öyle ki **toplumsal gelişim, “savaş” gibi en saldırgan durumlar için bile “uluslararası savaş hukuku” kuralları oluşturmuş, savaşın bile göstermelik de olsa, bir düzeyde “hukuk içinde” kalmasını düzenlemiştir.** Emperyalistlerin bu kuralların dışına çıkması, çoğu zaman tartışma ve kınama nedeni olur.

Kaşıkçı’nın konsoloslukta bu şekilde öldürülmesi, tarihsel olarak toplumların geldiği düzeyin yerle bir edilmesidir. Burjuva demokrasisinin ne kadar gerilediğini gösteren son örnektir aynı zamanda. Böyle vahşi bir cinayetin konsoloslukta işlenmesi, “uluslararası hukuk”u dolayısıyla dünyayı ilgilendirmektedir. Ve dünya ölçeğinde nasıl bir geriye gidiş yaşandığını resmetmektedir. Başta ABD olmak üzere emperyalistler bu cinayetin önünü açmış, sonrasında da ondan yararlanmaya kalkmışlardır. Diğer yandan cinayetin Türkiye’de işlenmiş olması, ülkemizin ne duruma düşürüldüğünü göstermektedir. **Bu olay ile İstanbul ve Türkiye, “hukuksuz” ve “güvensiz” ülkeler kategorisinde tepe noktalara çıkmıştır.**

Bu nedenle, Kaşıkçı’nın katli için İstanbul’un seçilmiş olması, bilinçli bir karardır. **ABD’nin Türkiye’ye karşı bir hamlesidir. Brunson davası**

da içinde olmak üzere, ABD’nin taleplerine ve çıkarlarına aykırı tutumlar almasına verilen bir yanittir.

Diğer taraftan, uzun zamandır Türkiye (İstanbul), Arap “lobisi”nin merkezi durumundadır. **Geçmişte Londra bu konumdayken, AKP hükümetleri döneminde, özellikle de Suriye savaşı başladıktan sonra, Arap muhaliflerin (Müslüman Kardeşler, ÖSO, El Nusra, IŞİD dahil olmak üzere) konumlandığı ana merkeze dönüşmüştür İstanbul.** Ancak bu saldırı ile birlikte, bu kesimler için artık güvenilmez bir yerdir. Herhangi bir ülkenin istihbaratının İstanbul sokaklarında insan avı yürütmesi ihtimali, eskisinden çok daha güçlüdür.

“Türkiye kazançlı çıktı” mı?

Böylesine dehşet verici bir ölümün platformu olmak, böylesine uluslararası bir pervasızlığa maruz kalmak, bir devlet açısından utanç verici bir durumdur. Ancak AKP hükümeti, bu durumu bile “fırsat”a çevirmeye çalışıyor, Kaşıkçı’nın parçalanmış bedeninden rant elde etmeyi umuyor.

Aslında 2 Ekim günü, Kaşıkçı konsolosluktan çıkmadığında, hatta sabahleyin Suudi Arabistan’dan iki uçakla gelerek hazırlık yaptıklarında, Kaşıkçı’nın öldürüleceği anlaşılmıştır. Buna rağmen hükümet, olayı çözmek, sorumluları ortaya çıkarmak için harekete geçmedi. Uluslararası yasalar çerçevesinde, aynı gün konsolosluğa girip arama yapmak, sorumluları gözaltına almak gibi doğal hakları varken kullanmadı. Tersine, Suudi konsolosun kaçmasına izin vermek gibi son derece önemli boşluklar oluşturdu. Üstelik otoparkta konsolosluk arabasının bulunması gibi bazı bilgiler, devletin araştırmasıyla değil, otopark sahibinin basına haber vermesiyle ortaya çıktı. Erdoğan’ın bütün dünyanın beklediği açıklamayı yapmak üzere basının karşısına çıktığında söyledikleri ise, bilinenleri tekrarlamaktan ibaretti. Öyle ki velihath prens, sonrasında Erdoğan’a teşekkür etti, “dostluğumuz kimse bozamaz” dedi.

Türkiye’nin AKP’li hukuk sistemi; Brunson, Deniz Yücel gibi davalarla fazlasıyla teşhir olmuşken, Erdoğan’ın “sorumluları biz sorgulayalım, yargılayalım” sözleri de sadece alay konusu oldu.

Devleti korumaya çalışan kesimler, AKP’nin derhal bir soruşturma başlatması gerektiğini söylüyor. Devletin uluslararası cephede yıpranan statüsünü onarmak, siyasal prestijini yeniden inşa etmek, “uşak” değil “devlet” olma iddiasını güçlendirmek isteyen kesimler, AKP’yi harekete geçmeye zorluyorlar.

Ancak **AKP’nin tercihi, “devlet prestiji”ni korumaktan değil, “para kazanmak”tan yana oldu. 2 Ekim gününden itibaren tüm enerjisini kirli pazarlıklar yürütmeye ayırdı.** Bu pazarlıklarda, yüz milyar dolarların sözkonusu olduğu söyleniyor. Aradan haftalar geçmesine rağmen daha hala soruşturmanın başlatılmamış olması, bu pazarlıkların sürdüğünü, henüz bir karara bağlanmadığını göstermektedir.

Sonuç olarak, AKP hükümetini sıkıştırmak ve tehdit etmek için yapılan bu saldırı, “devlet olma” kriterlerinin bile gerisine düşmüş olan hükümet için, bir “fırsat”a, “Allah’ın bir lütfu”na dönüşmüştür.

Silah satın alan, cinayet işleyebilir

Batılı emperyalistler Kaşıkçı cinayetinden sonra S. Arabistan’a tavrı alıyormuş gibi görünmeye çalışıyorlar. “Uluslararası hukuku” anlatıyor, yaptırımlardan söz ediyorlar vb...

Gerçekte ise **ABD başta olmak üzere batılı emperyalistlerin de Kaşıkçı olayında Suudi Arabistan’ın yanında olduğunu görmek zor değil.** Çünkü bu ülke kurulan ekonomik ilişkiler, diğer şeylerin önünde geliyor.

S. Arabistan sadece ABD’yi değil, genel olarak batılı emperyalistleri sürekli olarak finanse ediyor, sınırsızca para akıtıyor. ABD ve AB, S. Arabistan’a devasa boyutlarda silah satıyorlar. Öyle ki S. Arabistan, dünyanın en büyük silah ithalatçısı ülke.

ABD, toplam silah ihracatının yüzde 18’ini bu ülkeye yapıyor. Kaşıkçı olayı patlak verdikten sonra bile, Suudlarla yapılan 100 milyar dolarlık silah satış anlaşmasını iptal etmeyeceğini açıkladı. Son 10 yılda ABD’li şirketler, S. Arabistan’a 200 milyar dolarlık silah sattılar. Ve şimdi Kaşıkçı cinayetine onay verme karşılığında, 10 yıllık toplam satışın yarısı kadar miktarı, tek kalemde satıverdiler.

İngiltere, toplam silah ihracatının yaklaşık yarısını S. Arabistan’a gerçekleştiriyor. Fransa’nın silah ihracatının en büyük kısmı S. Arabistan’a gidiyor.

Avrupa’nın hemen bütün ülkeleri S. Arabistan’a silah satıyorlar. Almanya, İsveç, İspanya, Belçika vb. Öyle ki, **Suudilerin ABD ve AB ülkelerini beslediğini söylemek yanlış olmaz. Karşılığında S. Arabistan da, dünyanın her tarafında emperyalistlerin taşeronluğunu yaparak savaşıyor, savaşanları destekliyor, silah gönderiyor.** Suriye’deki cihatçıların silahlarının önemli bir kısmı S. Arabistan’dan geliyor.

* * *

Ekim ayı sonunda **Riyad’da yapılan “Çölün Davos’u Zirvesi”nde, Suudi Arabistan çeşitli ülkelerle onmilyarlarca dolarlık yatırım anlaşması imzaladı.** Yani Kaşıkçı’nın katledilmesinden bu yana çeşitli biçimlerde protestolarını ve yaptırım tehditlerini ifade eden ülkeler, Suudi parasından mahrum kalmamak için uğraştı.

Burada ilginç olan, **son bir yıldır Suudi bağlantıları tasfiye edilmeye çalışılan Rusya’nın, en önemli yatırım anlaşmasını imzalamış olmasıydı.** Batılı emperyalistler, her şeye rağmen Suudilerle ilişkilerini sınırlıyormuş gibi görünmeye çalışırken, bu durumdan Rusya yararlanmış, Suudi pazarında önemli bir pay ele geçirmişti.

Açık ki Kaşıkçı’nın katledilmesi, emperyalistler tarafından sindirildi, kabullenildi. Olaya “Suudi Arabistan’ın aşiret devleti olduğu” penceresinden bakmak yeterli değil. **Uluslararası hukuk, tarihsel olarak şekillenmiş normlar, emperyalistlerin bilgisi ve onayı ile yerle bir ediliyor.**

AKP hükümeti de aslında kendisini ne kadar zora soktuğunu, siyasal anlamda ne ağır bir darbe aldığını yok sayarak, bu kaynaktan hem para kazanmaya hem de siyasi rant elde etmeye çalışıyor. Bu arada Cemal Kaşıkçı’nın parçalanmış bedeni, bütün bu yağma savaşının basit bir figürü olmanın ötesine geçemiyor.

Ekonomik krizin en çarpıcı görüntülerinden birisi de konkordato ilan eden şirketler oldu. En ünlü markalar, peşpeşe konkordato ilan etmeye başladı. Kundura, market, enerji, tekstil, kuyum vb. hemen her sektörden şirketler konkordato ilan ediyorlar. İnşaat şirketleri ise, başı çekiyor; **konkordato ilan eden şirketlerin yüzde 75’ini inşaat sektöründen şirketler oluşturuyor.**

Son 3 ay içinde, konkordato ilan eden şirketlerin sayısı 3 bini aştı. 2018 sonuna kadar bu sayının 7 bine çıkması bekleniyor.

Ancak bu kadar yoğun bir konkordato ilanı, şaibeleri de içinde barındırıyor. Şirketlerden bazıları elbette gerçekten iflas noktasına geldikleri için konkordato ilan ediyorlar. Fakat listede yer alanların önemli bir bölümü için, yasalar yeni bir kar alanı açmış gibi görünüyor. **Ve konkordato uygulamasını, kriz dönemini fırsata çevirmek, bu zorlu dönemde karlarını artırmak için kullanıyorlar.**

Konkordato nedir

Konkordato, tarihte *“papalık makamı ile başka hükümetler arasında yapılan anlaşmalar”* için kullanılan bir kavramdır.

Günümüzde ise, “iflas anlaşması” olarak kullanılmaktadır. İflas aşamasına gelmiş şirketlerin, alacaklıları ile anlaşmalı biçimde, borçları için bir ödeme planı hazırlamaları anlamına gelmektedir. Ticaret mahkemesinin onayladığı

bu anlaşmada, alacaklılar, alacaklarının belli bir bölümünden feragat eder ya da vadesi gelmiş borçların vadesini uzatabilirler. Bu aşamada, mahkemenin atadığı bir “konkordato komiseri” şirketin yönetimini devralır ve süreci yönetir. Süreç boyunca alacaklıların “haciz” ve “icra” gibi yollara başvurusu engellenir.

Yakın bir zamana kadar uygulanan “iflas erteleme”den bazı farkları var. **İflas erteleme-de borçlar 4 yıla kadar ertelenebiliyor; konkordatoda ise 3 ay sınırı konulmuş durumda, ertelemelerle 23 aya kadar çıkabiliyor. Üstelik, iflas ertelemede alacaklılar firmadan para talep edemiyor; konkordatoda ise, belli bir vade içinde borçların ödenmesi planı yapılıyor.**

OHAL dönemi uygulaması

OHAL döneminde, 31 Temmuz 2016’da

yayınlanan kararname ile “iflas erteleme” uygulaması yasaklandı, onun yerine “konkordato” uygulaması yürürlüğe kondu.

Teknik olarak birbirine çok benzeyen “**iflas erteleme” yerine “konkordato” getirilmesinin sebebi elbette ki siyasiydi. “FETÖ ile mücadele” adı verilen sürecin, mali boyutunu kontrol altına alma çabası olarak ileri sürüldü.**

FETÖ’nün mali ayağındaki şirketler, borçlarını ödemek istemedikleri durumda, FETÖ ile bağlantısı olan hakimler aracılığı ile hukuka aykırı biçimde iflas erteleme kararı çıkartabiliyordu. Böylece iflas için şartlar oluşmamış olmasına rağmen, alacaklıların haciz uygulamasını önlemiş oluyorlardı. Ardından mal varlıklarını kaçırabiliyor, şirket kasasını boşaltabiliyorlardı. 15 Temmuz sonrasında, FETÖ’cü olduğu ileri sürülen şirketlerin mal varlıklarına el koyma, kayyum atama uygulaması başladığında, şirketler çok daha yoğun ve hızlı biçimde iflas ertelemeyi kullanacaklardı.

Elbette hükümet bu durumu 15 Temmuz öncesinde de gayet iyi biliyordu. Öyle ki, darbe sonrasında onca yoğun siyasi çalkantısı içinde ilk işlerden birisi bu olmuş, sadece 15 gün içinde, iflas ertelemeyi yasaklayan KHK’yi çıkarmışlar.

Yerine getirilen **konkordatoda ise, devlet iflas sürecine çok daha fazla ve çok daha yakından müdahil oluyor.** Borçlu şirket devlete başvuruyor, mahkeme onun durumunu değerlendiriyor ve en büyük alacaklısının onayı ile (iflas ertelemede alacaklının değil borçlunun talepleri dikkate alınıyor) konkordato süreci başlıyor. Üstelik, **doğrudan mahkemenin atadığı “konkordato komiseri” şirketin başına geçerek süreci yönetiyor.** Komiser, bu süreçte geriye dönük mali kayıtları da titizlikle inceliyor ve şirketlerin, konkordato öncesinde ya da sonrasında mal varlığını kayırmaması,

Konkordato ilanları PATRONLARA KAR OLANAĞI

kasayı boşaltması olanağını sınırlandırıyor. Çünkü **konkordato ilanından sonra borçlu şirket, mallarını rehin edemez, satamaz, taşınmaz mallar üzerindeki mülkiyet hakkını kısıtlayıcı haklar oluşturamaz, mallarını başıslayamaz.**

İşçi alacakları da erteleniyor

Yasalara göre, iflas eden bir şirkette işçi alacakları önceliklidir. İşçiler, alacakları için icra yoluna başvurabilir, alacağını tahsil etmek için mahkeme süreçlerini kullanabilir.

Konkordato ise, işçi alacaklarındaki önceliği ortadan kaldırıyor.

Konkordato ilan eden şirket aleyhine vergi, harç, sosyal güvenlik primi dahil olmak üzere, kamu ya da özel kişi alacakları için takip yapılmıyor. Daha önce başlamış takipler de durduruluyor. Yasaya göre, bunun tek istisnası “son bir yıla ait” işçi alacakları ile nafaka alacakları. Bu iki alacak için haciz yapılabilir. **Uygulamada ise, banka alacakları en ön sırada yer alıyor. Çünkü yasa, “rehinli alacaklar”ın ilk sırada olmasını öngörüyor.** Bankalar, kullandıkları krediler karşılığında rehin aldıkları için, “rehinli alacak”ın tek muhatabı. Ve banka alacağını aldıktan sonra, geriye tahsil edecek bir şey kalmıyor.

İşçiler bu durumda her koşulda zarar görüyorlar. İşçilerin yatırılmamış sigorta primleri ile bir yıldan önceki alacakları zaten konkordato sürecinde öncelik taşımıyor; işçi buradan mağdur oluyor. Güncel alacakları ise, bankanın arkasına ertelendiği için fiilen tahsil edilemiyor.

Konkordato mağduru işçiler

Dünyaca ünlü markaların, devasa karlar kazanan şirketlerin konkordato ilan etmesi, tartışmalı bir durum yaratıyor. Mesela Türkiye’nin en büyük 500 şirketi arasında yer alan Yörsan konkordato kararı alıyor. Keza işçileri aylardır direnişte olan Makro Market de bu kervana katılıyor.

Kar rekorları kıran şirketlerin bazıları gerçekten ekonomik krizden etkilenmiş olabilir. Çünkü tekeller, döviz cinsinden borçlanarak üretimi sürdürüyor, borçlanarak büyüyorlar.

Kurdaki artış, şirketlerin borçlarını iki katına çıkartıyor; diğer taraftan faizdeki artış üretimdeki paranın faize kaçmasına neden oluyor. Bu durumda ortaya çıkan ödeme zorluğu, birçok şirketin krize girmesine yol açıyor.

Diğer taraftan **birçok şirket, krizden etkilenmediği halde etkilenmiş gibi konumlanıyor ve konkordato ilan ediyor. Daha açıkçası krizi, kendi karı için fırsata çeviriyor.** Çünkü konkordato ilan ettiği anda, satış süreci ve kar devam ediyor, borç ödemesi duruyor ya da yavaşlıyor.

Böylece hem zaman kazanmış hem de parasını korumuş oluyor. İşçiler üretmeye devam ediyor, ancak işçilerin ücretlerini-tazminatlarını-SGK primlerini ödeme zorunluluğu kalkıyor. Patron elindeki nakiti faize ya da dövizle yatırarak ayrıca kar ediyor.

Sonuçta, **konkordato ilanlarından zararlı çıkan işçiler oluyor. Konkordato ilan eden bir patron-dan işçinin alacağını tahsil edebilmesi, bu sistem içinde neredeyse olanaksız.** Çalıştığı şirketin borçları erteleniyor; ama işçinin kredi kartı ödemeleri, ev kirası ya da faturaları ertelenmiyor. Ve işçi, hızla borç batağının içine sürükleniyor.

* * *

Ekonomik krizden doğrudan işçiler etkileniyor. Emekliler ve genel olarak ücretli çalışanlar ise, dolaylı da olsa krizden en fazla etkilenenler arasında. Onlar **ek iş yapma, daha kalitesiz ve tehlikeli gıda ürünlerine yönelme, sağlık hizmetlerine erişimin zorlaşması gibi sorunlarla karşı karşıya.**

İthal edilen gıda maddelerinin fiyatları hızla yükseliyor. Ekim ayında tüketici enflasyonu, resmi rakamlarla yüzde 25’e dayandı. **Fabrikalardan işçi çıkarma, vardiya erteleme,**

üretime ara verme, ücretsiz izin haberleri peşpeşe geliyor. İşten çıkarılmayan işçiler ise daha ağır koşullarda, daha düşük ücretle çalışmaya zorlanıyor.

İşçilerin yaşam ve çalışma haklarına dönük ağır saldırılar sükun etmeye başladı. Mesela İşsizlik Sigortası Fonu’nda 18 yılda 124 milyar TL birikmiş. Salt 2017 yılı geliri bile 26 milyar TL’yi aşmış durumda. Bu fondan işsizlere giden paranın miktarı ise, toplamda sadece 5 milyar TL. Kalan para patronlara peşkeş çekilmiş.

Devlet her yönüyle patronları koruma altına almak, patronların krizden etkilenmesini engellemek için uğraşüyor, gereken yasal düzenlemeleri yapıyor. Konkordato ilanları da bunun bir parçası.

İşçi sınıfının da kendisini korumak için harekete geçmesi, hakları için mücadele etmesi gerekiyor.

Birçok şirket, krizden etkilenmediği halde etkilenmiş gibi konumlanıyor ve konkordato ilan ediyor. Daha açıkçası krizi, kendi karı için fırsata çeviriyor. Çünkü konkordato ilan ettiği anda, satış süreci ve kar devam ediyor, borç ödemesi duruyor ya da yavaşlıyor. Böylece hem zaman kazanmış hem de parasını korumuş oluyor.

Brezilya'ya yeni faşist başkan

Brezilya'da devlet başkanlığı seçimlerini faşist aday Bolsonaro kazandı ve yeni bir dönem başladı.

7 Ekim günü yapılan seçimlerin ilk turunda, adaylar yeterli çoğunluğu alamadı. Ancak seçim sonuçları oldukça çarpıcıydı. Sosyal Liberal Parti'nin (PSL) adayı faşist Jair Bolsonaro, ilk turda yüzde 46,3 oy almıştı, İşçi Partisi'nin (PT) solcu adayı Fernando Haddad ise, oyların sadece yüzde 28,9'unu.

28 Ekim günü ikinci tur yapıldığında, Bolsonaro oyların yüzde 55'ini alarak seçimin galibi oldu, Haddad ise yüzde 45'te kaldı. Bolsonaro 1 Ocak 2019'da göreve başlayacak.

Seçim öncesi tabloda PT'nin adayının şansının daha yüksek olduğu düşünülüyordu. Ancak **Brezilya'nın egemen sınıflarının tercihinin Bolsonaro olduğu ve seçimi Bolsonaro'nun kazanacağı, son yıllardaki gelişmelerden belliydi.** Önce başkan Lula da Silva hapse atıldı, ardından göreve gelen, eski gerilla-"solcu" başkan Dilma Rousseff, 2016'da yolsuzluk suçlamasıyla görevden alındı. Bu seçimlerin hemen öncesinde de, Lula'nın adaylığı (üstelik favori gösteriliyordu) engellendi.

Bolsonaro'nun sağ kolu emekli general Mourao, seçimleri kazanmada çok kararlı olduklarını ifade etmek için; kazanamadıkları koşulda "çok iyi hesap edilmiş planları"nın olduğunu söyleyerek, askeri darbe tehditleri savuracak kadar rahattı. Seçim kampanyası sırasında bıçaklanarak yaralanmasını da bir avantaja çevirdi. "Mağdur" görüntüsü üzerinden rakipleri gerilemeye başladı, onun ise kampanya dozu yükseldi.

Seçimin kendisi de, Bolsonaro'nun kazanmasını sağlayacak biçimde planlanmıştı. Seçim öncesinde "parmak izi kaydı yaptıрма" şartı getirilmiş, 3,4 milyon kişi seçim için parmak izi kaydı yaptırmadıkları gerekçesiyle oy kullanamamıştı. **Toplamda 31 milyon oy, kullanılmamış ve geçersiz sayıldı. Bu, 120 milyondan fazla nüfusu olan bir ülke için, rekor bir düzeydi.** Seçim sonucunu belirleyen de bu oylar oldu. 78 milyon seçmen Bolsonaro'ya oy vermediği halde, seçimleri o kazandı.

"Seçimlerin adil olmadığı" son derece açık bir biçimde görülmektedir. Buna rağmen, önemli olan iki unsur vardır: **Birincisi, Bolsorano'nun seçimleri kazanmasını sağlayacak düzeyde olmasa bile, önemli oranda oy alacak duruma gelmesi, kitlelerin azımsanmayacak bir kesiminin faşist propagandaya kapılmasıdır. İkincisi ise, Latin Amerika'da son yıllarda esmekte olan "halkçı" rüzgarların kesintiye uğraması, ABD emperyalizminin önemli bir zafer elde etmesidir.**

Faşist sloganların yükselişi

Seçimlerde kazanan bütün faşist adayların öne çıkardığı slogan; "yolsuzluğu bitirmek" ve "suç oranlarını düşürmek"tir. Her dönem ve her ülkede bu sloganlar yankı bulur. Çünkü **kapitalist devlet mekanizması, her ülkede büyük yolsuzlukların bataklığına batmış durumdadır. Sistem böyle işlediği için, her bürokrat göreve geldiği anda bu çarkın bir dişlisine dönüşür.** Bir tarafta kitlelerin yaşadığı vahşi yoksulluk, diğer tarafta devletin aşırı-gereksiz harcamaları ve yandaşlara peşkeş çekilen servetler... Keza **artan şiddet suçları karşısında halkın "can ve mal güvenliği" talebi de önem taşıyor.**

Eski bir subay olan Bolsonaro, bu talebi saldırgan şiddetiyle, diktatörlüğe övgüler dizen söylemleriyle karşıladı. Ve **asıl desteği de "yolsuzluğu bitirme-suç oranını düşürme" vaadiyle aldı.**

Bolsonaro'nun seçim kampanyasının kalan kısmı, ırkçı-milliyetçi, kadın düşmanı, homofobik, aşırı-sağcı, saldırgan üslupla doludur. Kampanyanın temel sloganı, *"Her şeyden önce Brezilya ve her şeyin üzerinde Tanrı'yı. Tıpkı ABD'nin "önce Amerika", Hitler Almanya'sının "önce Almanya" sloganları gibi...*

Bireysel silahlanmayı teşvik etmek, kamu harcamalarını kısmak, özelleştirmelere hız vermek gibi söylemler, Bolsonaro'nun en önemli vaatleri arasında. Dış politika da ise, İsrail'deki Brezilya Büyükelçiliği'ni Tel Aviv'den Kudüs'e taşımak, Paris İklim Anlaşması'nı reddetmek gibi, ABD ile aynı çizgide yürümek oluşturuyor.

Seçimi kazandıktan sonra yaptığı konuşmada, *"sosyalizm, komünizm, popülizm ve solun aşırılığıyla flört etmeye devam edemeyiz"* diyor. *"İncil'i ve anayasayı takip ederek"* ülkeyi yönetme sözü veriyor.

Politikaları nedeniyle Trump'a benzetilen ve "Tropiklerin Trump'ı" olarak tanımlanan Bolsonaro, Brezilya'nın bundan sonraki siyasetinin ABD'ye daha yakın olacağını gösterdi. Mesela İsrail'deki büyükelçiliği'ni Kudüs'e taşıyan sadece iki ülke var: ABD ve Guatemala. Brezilya üçüncü ülke olacak.

Bolsonaro'nun sözlerinin her biri dehşet verici ve faşizmin somut görüntüsü niteliğinde. Brezilya'nın 1964-1985 yılları arasındaki askeri diktatörlük dönemini "şanlı" olarak tanımlıyor ve övgüler diyor; işkenceyi savunuyor; dünyanın nefretle andığı Carandiru katliamında 111 yerine 1000 mahkumun öldürülmesi gerektiğini söylüyor; Şili diktatörü Pinochet'i örnek alıyor; göçmenlerle ilgili olarak "dünyanın pisliği Brezilya'ya geliyor" diyor. Siyahlara ve melezlere karşı ırkçı söylemler, kadın ve eşcinsellere karşı nefret kusan açıklamalar yapıyor. Kadınların "eşit işe eşit ücret" talebini reddediyor, kürtaj hakkına karşı çıkıyor, kadına yönelik şiddete karşı yasaları budamayı vadediyor; ciddi bir kölecilik geçmişi olan Brezilya'da köleleri ve siyahları aşağılıyor; şu anda 18 olan hapse girme yaşını düşürmeyi planlıyor. İnsan hakları örgütlerine verilen devlet teşviklerini kaldıracağını söylüyor; sosyalist partileri yasadı, Topraksız İşçiler Hareketi ve Evsiz İşçiler Hareketi gibi örgütlenmeleri terörist ilan ediyor; polislin suçlulara karşı daha acımasız davranması gerektiğini savunuyor; dünyanın en önemli akciğerleri olan Amazon ormanlarını madencilığa açmayı planlıyor.

Onun bu saldırganlığı, Brezilya'nın işçi ve emekçilerinin de büyük bir tepkiye yol açtı. Yaklaşık

1 milyon kadın

"Bolsonaro'ya Karşı Birleşik Kadınlar" adında bir site kurdu ve karşı kampanya örgütlemeye başladı. Yapılan pek çok eylemin arkasından, **yüzbinlerce**

kişi 29 Eylül günü onlarca kentte sokaklara çıktı. "O olmaz", Bolsonaro karşıtı kampanyanın temel sloganına dönüştü. Avustralya, Kanada, Fransa, İspanya, Arjantin gibi pek çok ülkede, binlerce kişi sokaklara çıkarak onlara destek verdi. Ancak bu çabalar sonuç vermedi; faşist Bolsonaro seçimleri kazandı.

"Sosyalizm" görünümlü "halkçılık" politikalarının sonu

2000'li yıllar Latin Amerika'dan esen "sol" rüzgarlarla başlamıştı. 2001 krizinin ardından kitlelerin kapitalizme ve ABD sömürüsüne duydukları tepki, ekonomik krizin yarattığı öfke ile birleşerek Arjantin başta olmak üzere kitle hareketlerinin yükselişine neden oldu. Böylece 2003'de Brezilya'da Lula'nın seçimleri kazanmasının ardından Venezüella'da Chavez yönetime geldi. Sonrasında Latin Amerika ülkelerinin büyük çoğunluğunda "Bolívarcı-halkçı" politikaları savunan hükümetler işbaşına geldiler.

Ancak **bu hükümetler, adlarında yazdığı gibi "sosyalist" değillerdi. Kapitalizmin neoliberal-işçi düşmanı politikalarını yoketmeyi değil, yumuşatmayı hedeflediler. Ve doğal olarak kapitalist çarkın bir parçası oldular.**

Brezilya'daki hükümet, Çin ve Rusya'nın desteği başta olmak üzere dış etkenlerden faydalanarak belli bir süre iyi bir tablo oluşturmayı başardı. Ülkedeki ekonomik büyüme hızlandı ve görece refah ortamı oluştu. Fakat **son derece kötü olan "gelir eşitsizliği"ne hiçbir aşamada dokunulmadı, işçi ve emekçilerin yaşamlarını gerçekten iyileştirecek politikalar izlenmedi.** Mesela eylemleri dünya genelinde büyük yankı yaratan Topraksızlar Hareketi'nin temel talebi olan "toprak reformu" gerçekleşmedi, büyük toprak sahiplerinin topraklarına dokunulmadı. Hatta Topraksızlar'ın işgal hareketleri devletin sayısız saldırısına maruz kaldı. Diğer taraftan Türkiye'de makarna-kömür kolilerinin dağıtılmasına benzer biçimde "sosyal yardım politikaları" izlendi. **Bu sosyal yardımlar, yoksulluğu azaltmadığı gibi, kitlelerin "sadaka" kültürü ile bağımlı kılınmasına yol açıyordu.**

2016 yılından itibaren Brezilya'da giderek derinleşen ekonomik kriz, hükümetin en yüksek kademelelerindeki muazzam yolsuzluk skandalı ile birleşti. Dünya genelinde ekonomik krizin etkileri arttıkça, Brezilya'nın yaşadığı sorun derinleşti. Keza suç düzeyi de, günlük yaşamın olağan parçasına dönüşecek kadar yüksek düzeylere çıktı.

Artan yoksulluk ve siyasal baskı ortamında, kitlelerin "halkçı" hükümete destekleri azalmaya başladı. Devletin suç karşısında "çaresiz" davrandığı koşulda, Neo-Nazi silahlı çeteler, "halkın kurtarıcısı" olarak ortalığa yayıldılar. Aşırı-sağ, kitlelerde yankı bulmaya başladı.

Kapitalizmin "yumuşatılması"na dönük politikalar, "sosyalizm" adıyla sunulmuştu. **Bu politikaların ekonomik ve siyasi sorunları çözmediğini gören kitleler, aşırı sağcı, faşist, ırkçı düşüncelerden etkilenmeye başladılar.** Bolsonaro'nun seçimleri kazanması bu zemin üzerinden gerçekleşti.

Brezilya'da yaşananlar, dünyada genel olarak yükselmekte olan faşist dalgadan bağımsız değildir. Macaristan'dan Almanya'ya, Hindistan'dan Kolombiya'ya kadar dünyanın pek çok ülkesinde faşist örgütlenmeler güç kazanıyor, faşizmin kitle tabanı genişletiyor.

Bu durum, faşizme karşı birleşik mücadelenin vakit geçirilmeden örgütlenmesi gerektiğini, başta komünist ve devrimciler olmak üzere, tüm anti-faşistlerin önüne temel bir görev olarak koyuyor.

10 Ekim katliamı protesto edildi

10 Ekim Ankara Katliamı için, Emek ve Demokrasi Koordinasyonu'nun çağrısıyla Kadıköy'de anma gerçekleştirildi. PDD'nin de bileşeni olduğu Koordinasyon, Kadıköy-Rıhtım'da toplanarak, 10 Ekim katliamında yaşamını yitirenlerin anmasını yaptı, katliam protesto edildi.

Eylemde "10 Ekimi Unutturmayacağız, Affetmeyeceğiz" yazılı, Emek ve Demokrasi Koordinasyonu imzalı pankart açıldı; şehit düşenlerin resimleri taşındı. Kitle toplanır toplanmaz "10 Ekim'i unutma, unutturma", "10 Ekim şehitleri ölümsüzdür", "Faşizme karşı omuz omuza", "Katil devlet hesap verecek" sloganları atıldı.

Koordinasyon adına basın açıklamasını KESK İstanbul Şubeler Platformu dönem sözcüsü Zeliha Baksi okudu. Açıklamada şunlar söylendi: "Alınan istihbarata rağmen katliam engellenmedi. Katliamın yapılmasında AKP hükümeti çetelere kolaylık sağladı. Katliamın sorumlusu AKP hükümeti ve devletin bürokrasisidir. Yargılamada kamu yöneticileri aklandı. Ne yaparsanız yapın biz arkadaşlarımızın hesabını sormaktan geri durmayacağız. Onların bayrağını taşıyacağız."

Eylemde Gar katliamında hayatını kaybeden Dicle Deli'nin babası Faik Deli de bir konuşma yaptı. Mahkemenin bir tiyatrodan ibaret olduğunu, ceza alanların piyon olduğunu belirttikten sonra, "katliamda içişleri bakanlığının, sağlık bakanlığının, valinin, emniyet müdürünün suçu yok mu? Esas suçlu bunlar" dedi. Eylem konuşmalardan sonra bitirildi.

Ayrıca İstanbul'da İHD saat 12'de Çağlayan Adliyesi önünde, üniversite öğrencile-

ri de saat 5'te İstanbul Üniversitesi'nde 10 Ekim katliamını protesto ettiler, katliamda yaşamını yitirenleri andılar.

10 Ekimde katliamında yaşamını yitirenler Ankara, Hatay, Sinop, Van, Mersin de içlerinde olmak üzere, bir çok ilde anıldı. Devlet, Van ve Mersin'de anma yapanlara saldırdı, katılanları gözaltına aldı.

Ekonomik kriz ve Ekim Şehitleri için ozalitler yapıldı

PDD ve DSB imzalı sticker ve ozalitler, İstanbul'un dört bir yanında duvarlara yapıştırıldı.

Ekonomik krize karşı mücadeleye çağırarak PDD imzalı ozalitlerde "Krizle karşı DEVRİM, Kapitalizme karşı SOSYALİZM" sloganı yer alıyordu. Stickerlar ise, 12 Eylül'e karşı direnişin sembolü "İlk Kurşun" Osman Yaşar Yoldaşcan'ın ve Ekim şehitlerinin resimleri vardı. Yine PDD imzalı "Krizle karşı DEVRİM, Kapitalizme karşı SOSYALİZM" sloganının bulunduğu stickerlar ile, DSB imzalı "Krizin faturasını çıkaranlar ödesin", "Krizi biz çıkarmadık, faturasını ödeme-yeceğiz" sloganı bulunan stickerlar yaygın biçimde yapıldı.

Sözde "Barış Temsilcileri" Paris'te

Savaşların yarattığı açlık, sefalet ve çarpık sanayileşmeyle birlikte, doğanın tahribatının yoğun

olarak yaşandığı günümüz dünyasında, Fransa Cumhurbaşkanı Macron ve hükümeti, "Birinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinin yıldönümü" adı altında, bir çok ülke yöneticilerinin katıldığı, sözde "dünya barışı" için bir organizasyonla Paris'te törenler düzenledi.

Devletin törenleri için Fransa çapınca binlerce polis, sıkı güvenlik önlemleri almıştı. Buna rağmen, anti-emperyalist anti-kapitalist siyasi kurumlar, doğasever kuruluşlar, sendikalar, Femen kadın örgütü ve çoğunluğu Afrikalı göçmenlerden oluşan evsizlerin katıldığı eylemler organize edildi. Yoğun yağın yağmura ve polisin baskısına rağmen, eylemlere binlerce insan katıldı.

Paris'te Republique (Cumhuriyet) Meydanı'nda, yağmur altında döviz ve pankartlarla, binlerce kişinin katılım gösterdiği bir miting düzenlendi. Meydana çıkan tüm yollarda polis barikat kurmuştu ve yoğun üst aramaları yaparak kitleyi baskı altına almaya çalışıyordu. Eylemde davullar ve sloganlarla devletin yöneticileri ve politikaları eleştirildi. Yapılan konuşmalarda; tüm ekonomik krizlerin sorumlusunun kapitalist zenginler olduğu; bu

kapitalistlerin başka ülkelere silah pazarlayarak, savaşlar-katliamlar yaratarak insanları ve doğayı katlettikleri;

kar hırsıyla işsizliği artırdıkları; kazanılmış hakları gaspettileri; insanlığın ve dünyanın yokoluşunu hızlandırdıkları anlatıldı. Bu durumdan tek kurtuluşun, sömürücülerin iktidarına son verecek tek sistem olan sosyalizm olduğu, bunun için de mücadeleyi yükseltmek gerektiği ifade edildi. Konuşmalar sık sık kapitalizme ve emperyalizme karşı sloganlarla, "Yaşasın Sosyalizm", "Yaşasın Enternasyonalizm ve Dayanışma" sloganlarıyla desteklendi.

Türkiyeli ve Kürdistanlı kurumlar da, öncesinde yaptıkları protesto çağrıları doğrultusunda mitinge katıldılar ve açtıkları döviz-pankart ve sloganlarla Erdoğan ve politikalarını protesto ettiler. Miting akşam saatlerinde son buldu.

Diğer taraftan Zafer Takı ve Meçhul Asker Anıtı önünde resmi tören yapıldığı sırada, Femen üyesi üç kadın gösterici, polis kordonunu yardılar ve göğüslerinde "Barış yanlısıymış gibi görünen sahtekarlar, gerçek diktatörler" yazılı olduğu halde "Savaş suçluları hoşgeldiniz" yazılı dövizleri açmayı başardılar. Kadın göstericiler polis tarafından gözaltına alındılar.

PDD Fransa

Kavga Dostumuz Teslim Demir'in ardından...

Teslim Demir son yolculuğuna uğurlandı

EKİM hareketinin ve Türkiye Komünist İşçi Partisi'nin (TKİP) kurucu kadrolarından Teslim Demir için, 6 Ekim Cumartesi Almanya'nın Oberhausen kentindeki Alevi Kültür Merkezi'nde bir anma ve uğurlama töreni yapıldı. Törene Avrupa'nın dört bir yanından devrimciler, siyasi kurum temsilcileri katıldı. Yaşamını böylesine devrime adanmış bir devrimcinin cenaze törenine katılım oldukça yüksek oldu. Binlerce kişi, onu hakettiği biçimde görkemli bir törenle uğurlamak için oradaydı. Salon doldu taşı.

Salonda Mehmet Fatih Öktülmüş yoldaşın resminin de içinde yer aldığı, devrim önderlerinin pankartı asılmıştı. Teslim Demir'in resimleri ile donatılmıştı duvarlar. Demir'in naaşı da kırmızı karanfillerle, buket buket çiçeklerle süslenmişti. Yoldaşları, tanıyan dostları yanı başından ayrılmıyor, o çok zor vedalaşmayı gerçekleştiremiyorlardı.

Anma, Türkiye ve dünya devrim şehitleri için saygı duruşuyla başladı. Ardından partisinin yaptığı açıklama okundu ve Teslim Demir'in yaşamı anlatıldı. Tek kişilik müzik dinletisinde, sevilen marşlar ve türküler söylendi. Özellikle Drama Köprüsü türküsü söylendiğinde, binlerce kişi eşlik etti ve birlikte söyledi.

Müzik dinletisinin ardından, Türkiyeli devrimci yapıların yöneticilerinden onu tanıyanlar, kendi gözlemleriyle Teslim Demir'i anlattılar. Liseli yıllardan başlayarak gençlik dönemi, Dersim'deki yaşantısı konuşuldu. İdealleri anlatıldı; gerçekleştirme sözü verildi. Öylesine yüreği dolu, coşkulu bir devrimciydi ki, tanıyan herkes onu çok seviyordu.

Avrupa'dan kimi komünist partiler anmada yerlerini almışlardı. Onlar da konuştular, duygu ve düşüncelerini Almanca anlattılar. Onların bu tutumu, anmaya enternasyonal bir içerik kattı.

Konuşmalardan sonra, içinde Proleter Devrimci Duruş'un da içinde olduğu, devrimci kurumların mesajları okundu. Mesajların her biri büyük bir coşkuyla alkışlandı, sahiplenildi.

PDD'nin mesajında şunlar söylendi:

"Ömrünün neredeyse tamamı devrim ve sosyalizm davasında geçmiş ve bu davada adı gibi demirleşmiş biri olarak hastalığı onun teslim almak istediğinde bile son nefesine dek direnmiş Teslim Demir, artık aramızda değil. Ancak yoldaşları ve dostları, işçi sınıfı ve emekçiler, onu sonsuza dek yaşatacaklar. Böylece savaşızsömürsüz bir dünya için ömrünü ortaya koyan tüm ölenlerimiz gibi Teslim Demir de, geleceği ören her çabanın her saniyesinde nefes alacak ve yeniden çoğalacak.

Teslim Demir gibi zor dönemlerin devrimci kuşağını yaşatma sorumluluğu, bugün her zamankinden daha fazla önem kazanıyor. Onları yaşatmak aynı zamanda o zor dönemlerin devrimci özünü açığa çıkartmak olacak.

Bu amaç uğruna harekete geçmek yoksa umut da yoktur. Dünyayı değiştirme amacımızı sürdürecektir, umudu hep canlı tutacağız. Devrimin ilerlemesini durduramayacaklar. Biz kazanacağız.

Teslim Demir Ölümsüzdür!

Devrim Şehitleri Ölümsüzdür!

Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!"

Mesajların ardından tören bitirildi ve Demir'in orak çekiçli bayrağa sarılı naaşı omuzlanarak araca taşındı. Yoldaşlarının ve dostlarının sevgisi, bağlılığı, çiçek oldu yağdı Teslim Demir'in üzerine. Yüzlerce çiçek, acıyla ve özlemle gökyüzüne havalandı; çığlıklaşan sloganlara karıştı. "Teslim Yoldaş Ölümsüzdür!" sloganı eşliğinde orak-çekiçli bayrağa sarılı tabut Türkiye'ye doğru uğurlanmış oldu. İzmir'e, yoldaşlarının yanına doğru yola çıktı.

6 Ekim 2018- İsviçre PDD

Teslim Demir'i uğurlarken...

Ölüm adın kalles olsun; bir o kadar da onurlu olsun!..

Ölüm dediğin nedir ki devrimle bütünleşmiş yüreklerde. Sefa gelmiş, hoş gelmiş, son nefese kadar sınıfsız ve sömürsüz bir dünya özleminde...

Hastalık bedene sığmıştır; bilinçle çarpışır. Dostlar gülen yüzlerle karşılaşır, sevgi bitmez dimdik ayakta kalınır. Drama köprüleri örülür emekçi yüreklerle... Asırlık çınar olunur, kökler salınır toprağın derinliklerine...

Ne çok ölüm haberleri almıştık bazen aynı tarih diliminde. Kah cephede kora-kor, kah amansız ve zamansız, çaresiz hastalıklarda... Hep bir inceden sızı yaratır yüreğimizin derinliklerinde, devrimcilerin aramızdan ayrılışı...

Ekim hareketi ve TKİP'in kurucu kadrolarından Teslim Demir de amansız bir hastalıkla ayrıldı aramızdan 29 Eylül'de. Tıpkı daha birkaç gün öncesinde Veis Akgül yoldaşın vefatı gibi...

Veis yoldaşın vefatını duyduğumda da yazmak istemişim. Yüreğim daraldı, ama elim varmadı kaleme. Ağlamaya yüz tutmuş gözlerle acımı gömdüm bir kez daha yüreğimin derinlerine kazırcasına. Veis ilk öğretmenimdi, Sezai'yle birlikte. İlk devrimcilik yaşamıma onlarla başlıyordum cezaevi ziyaretlerinde. Gülen yüzlerle karşılayıp, sıcak sıcak sarılışlar, avluda kısa voltalar, şen şakrak çay sohbetleri... Anlatmakta zorlandığım derin konulu köşe bucak konuşmalar... Sonra yıllar, aylar, günler, aynı zaman dilimli şehitler ve zamansız, amansız vefatlar... Osman Yaşar Yoldaşcan'ın Bağcılar'da bir inşaatta düşmanla amansız çarpışması... 1984'te ÖO şehidimiz, Kutup Yıldızımız M. Fatih Öktülmüş... Sefaköy direnişi ve İsmail Cüneyt, M. Ali Doğan ve Aslan Tel.. Adana sokaklarının mitralyözleri Metin Aydın, Ataman İnce, Selma Aybal...

Ve şehit düşen siper yoldaşlarımız... Herbiri devrimin yaşadığı bir kayıp...

Bir yoldaşının, Paris Komünarları'nın anıt mezarını ziyaretinde çektiği resimle vefatını duyurduğu Teslim Demir. Yarım asırlık bir devrimci değer... 28 Eylül'de aramızdan ayrılan devrimci dostumuz, kimisinin Sinan Hoca'sı, kimisinin Karadayı'sı...

"Hep devrimci, son nefese kadar devrimci"... Yoldaşları böyle anımlamışlardı Teslim Demir'in devrimci kişiliğini ve mücadele tarihini. Yaşamına ve ideallerine uygun uğurlanmalıydı son yolculuğuna. Öyle de oldu. Ailesi ve yoldaşları yanıbaşındaydı. Avrupa'nın dört bir yanından gelen devrimci kurum ve temsilcileri, halktan tanıyan-seven dostları, tanımayıp tanımak isteyenleri, salona sığmayan binlerimiz...

Tarih 6 Ekim 2018. Yer Oberhausen Alevi Kültür Derneği. Salonun için kalabalık. Bir çok insan ayakta, bir o kadar da dışarıda, içeri girmek isteyenler... Duvarlar kıvılcık bayraklı Teslim Demir'in değişik zamanlarda çekilmiş resimleri ile dolu. Kutup Yıldızımız Mehmet Fatih Öktülmüş, İbrahim Kaypakkaya, Deniz Gezmiş, Mahir Çayan ve devrim şehitlerinin topluca bulunduğu pankart yerleştirilmiş. Ayrıca kurumları temsilen isimlerin yazılı olduğu taziye çiçekleri dizilmiş duvarın önüne.

Saat 14.30. Karadayı'nın bir yoldaşı tarafından kitle tüm devrim şehitleri için saygı duruşuna çağırılırken, sinevizyon gösterimiyle Teslim Demir'in hayatı anlatılıyor. Duygu yüklü dakikalardan sonra bir partili yoldaş onun Ekim ve TKİP içindeki çalışmalarını, işçi sınıfı ve Kürdistan'ın çeşitli kesimlerindeki çalışmalarını, cezaevi sürecini anlattı ve konuşmasını "Seni unutmayacağız yoldaş" diyerek bitirdi. Ve yerini Teslim'in oğluna bıraktı.

Oğlu konuşmasında, babasını ilk defa 4 yaşındayken tanıdığını, babasından aldığı ilk hediyesinin de Lenin'in poster olduğunu anlattı. Bugünkü kişiliğini annesi ve babasına borçlu olduğunu söyledi ve "bugüne kadar yoldaşımıza olan inancımızı kaybetmediğimiz gibi, devrimimize de inancımızı kaybetmeyelim; çünkü yaşanacak başka bir dünya mümkündür. Yoldaş bu bir sözdür; son ana kadar elinde tuttuğun bayrak yere düşmeyecek. Hoşçakal Sinan Yoldaş, hoşçakal baba" sözleriyle konuşmasını bitirdi.

Ardından, biri kızı olmak üzere iki genç kadın yoldaş, şiirler okudu, Drama Köprüsü türküsü büyük bir coşkuyla söylendi.

Programın son bölümünde, dergimiz Proleter Devrimci Duruş'un mesajı ile birlikte devrimci-demokrat kurumların mesajları okundu. Ve tanıyanlar çıkıp onu anlattılar.

Anmanın son bulmasının ardından, Teslim Demir'in kıvılcık karanfil ve çiçeklerle bezenmiş naaşı omuzlarda dışarı çıkarıldı ve İzmir'e doğru yola çıktı. Cenaze nakil aracı alandan ayrılmasına rağmen, bir çok insan hala aracın arkasından sloganlar attı. Ailesine sunulan taziye dileklerinin ardından anma son buldu.

Teslim Demir Ölümsüzdür!

Devrimciler Ölümsüzdür!

Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!

6 Ekim 2018- Fransa PDD

☆ **1 Kasım 1954- Fransız sömürgecilğine karşı Cezayir kurtuluş savaşı başladı.**

☆ **4 Kasım 2015- Şair Gülsen Akın öldü.**

☆ **9 Kasım 1918- Alman proletaryası ayaklandı**
4 Kasım'da Kiel'de başlayan Alman Devrimi, hızla bütün ülkeye yayıldı. Birçok kentte işçi ve asker konseyleri kuruldu. Geniş kitleler üzerinde etkili olan Alman sosyal-demokrat partisinin ihanetiyle, iki ay süren devrim yenilgiyle sonuçlandı. Spartakistler'in önderleri Karl Liebknecht ve Rosa Lüksemburg, devrimin yenilgiye uğramasından iki ay sonra 15 Ocak 1919'da katledildiler.

☆ **16 Kasım 1973- Yunanistan'da Politeknik direnişi**

1967 yılında Yunanistan'da ABD desteğiyle gerçekleşen Albaylar Cuntası'na karşı üniversite öğrencilerinin örgütlediği protesto gösterileri, Politeknik Üniversitesi'nin işgal edilmesiyle doruğa ulaştı. Öğrenciler, Atinalı emekçileri cuntaya karşı direnişe desteğe çağırdılar. 15 ve 16 Kasım'da polislin yönelttiği saldırıları geri püskürttüler. 17 Kasım'da tank ateşiyle okulun duvarları yıkıldı ve 36 öğrenci katledildi. Politeknik Direnişi, faşist cuntanın

yıkılması için düzenlenen gösterilerin başlangıcı oldu.

☆ **16 Kasım 2000- Ahmet Kaya, Paris'te sürgünde öldü.**

☆ **18 Kasım 1986- NETAŞ grevi**
12 Eylül sonrasında faşist baskılara rağmen yeniden

direnişe başlayan işçi sınıfının ilk grevi gerçekleşti.

☆ **18 Kasım 1937- Dersim katliamının ardından, direnişe önderlik eden Seyit Rıza, oğlu ve arkadaşları asıldı.**

☆ **19 Kasım 1981- Şair Enver Gökçe öldü.**

☆ **19 Kasım 1942- Stalingrad karşı taarruzu başladı**

Stalingrad, Sovyet ülkesini işgal eden Nazi ordularının karşısında, Moskova'dan önceki son duraktı. Bu yüzden halk ve Kızılordu, ölümüne bir savaşla savundu bu son mevziyi. 140 gün boyunca bütün bir halk direndi. Stalingrad, Alman ordularının 4 yıl süren ilerleyişini durduran ilk durak oldu. Sonrasında, Kızılordu'nun Berlin'e kadar süren ve faşizmi kendi ininde yokeden görkemli ilerleyişi başladı.

☆ **20 Kasım 1910- Meksika Devrimi başladı**

Demokratik bir içeriğe sahip olan Meksika Devrimi'nde Francesco Pancho Villa, kuzeydeki ayaklanmaya, Emiliano Zapata ise güneydeki ayaklanmaya önderlik ettiler.

☆ **25 Kasım- Kadına yönelik şiddete karşı mücadele günü**

☆ **29 Kasım 1944- Arnavutluk Devrimi başarıya ulaştı.**

Enver Hoca'nın önderliğindeki Arnavutluk Emek Partisi, II. Emperyalist savaş sırasında faşist işgale karşı anti-faşist mücadeleyi yükseltti ve demokratik devrimi gerçekleştirdi. Sovyetler Birliği'nin öncülüğündeki sosyalist kampa katıldı.

☆ **1 Aralık 1934- SBKP MK üyesi Kirov öldürüldü.**

Kirov'un ölümü, emperyalistlerin sosyalist

21 Kasım 1831- Lyon Ayaklanması

Fransa'nın Lyon kenti, 1831 yılında 160 bin nüfuslu bir kenttir. Yarı tekstil işçisidir. Dünyanın dört bir yanında burjuvalar sırtlarında Lyon ipeğiyle dolaşırken; bu ipeğin üreticileri, şehrin dışında, çıplak ayakları, açlıktan büzülmüş mideleri ve kolera ile boğuşmaktan yorgun düşmüş vücutları ile yaşamaya çalışırlardı.

Makineli üretime geçilmesiyle birlikte hızla işsiz kalmaya ve yoksullaşmaya başladılar. Ve 1831 Kasımı'nda ücretlerin arttırılması, bellerini bükten vergilerin kaldırılması talebiyle ağaya kalktılar. Tek sloganları vardı: ÇALIŞARAK YAŞAMAK YA DA SAVAŞARAK ÖLMEK!

Ayaklanma, kanlı bir biçimde bastırıldı. Lyon barikatlarında işçiler inanılmaz bir cesaretle savaştılar. Belediye binasını ele geçirdiler, geçici bir hükümet kurmayı denediler. Fakat başarılı olamadılar. 24 Kasım'da 30 bin kişilik bir orduyla şehre giren askerler, korkunç bir katliama giriştiler. Lyon işçisi kahramanca direndi, bu direnişte 535 şehit verdi, binlerce de yaralı... Proletaryanın bağımsız bir sınıf olarak tarih sahnesine çıkışıdır 1831 Lyon ayaklanması.

SB'yi içten çökertme çabalarının önemli halkalarından biriydi. Bunun üzerine Stalin, parti içindeki karşıdevrimci ajanları açığa çıkartmak için büyük bir hareket başlattı.

☆ **1 Aralık 1989- 12 Eylül darbesinin ardından üniversiteli gençliğin ilk işgali olan İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu'nun işgali gerçekleşti.**

☆ **5 Aralık 1936- SSCB'de Sosyalist Anayasa kabul edildi**

☆ **9 Aralık 1987- Filistin İntifadası başladı.**

☆ **10 Aralık- Dünya insan hakları günü**

☆ **13 Aralık 1980- Erdal Eren 17 yaşında idam edildi**

☆ **16 Aralık 1933- Dimitrov Leipzig Duruşmasında faşizmi yargılayan ünlü savunmasını yaptı.**

☆ **19 Aralık 2000- Cezaevleri katliamı**

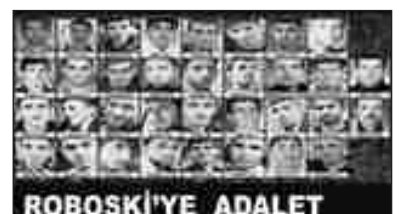
Siyasi tutsakların kazanımlarını yoketmeyi hedefleyen F tipi saldırısı, bütün hapisanelere yönelik vahşi bir katliamla gerçekleştirildi. Katliamda 28 tutsak şehit düştü.

☆ **19-24 Aralık 1978- Maraş katliamı**

Devlet tarafından planlanan ve sivil faşistler tarafından gerçekleştirilen katliamda, kapılarına işaret konulan demokrat-Alevi evlerine saldırıldı. Resmi rakamlara göre 111, gerçekte 500'den fazla insan katledildi.

☆ **28 Aralık 2011- Roboski katliamı**

Kaçaga giden, çoğu çocuk yaştaki Kürt köylülerin üzerine yapılan bombardımanla 35 kişi katledildi.

Kasım-Aralık ayında şehit düşen ihtilalci komünistler

İsmail Gökhan Edge- 24 Kasım 1976

Mehmet Fatih Öktülmüş'ün yetiştirdiği genç devrimci, Diyarbakır zindanlarında işkenceyle katledildi.

Ali Algül- 21 Kasım 1979

İMT'de yer alan ve TİKB'nin ilk üyelerinden olan Ali Algül, Halkın Kurtuluşu (HK) tarafından katledildi.

Hamit Tekin- 9 Aralık 1979

Sınıf mücadelesine '60'ların ortasından itibaren yeralan Hamit Tekin, DİSK'in kurulması ve 15-16 Haziran büyük işçi direnişlerine kadar birçok eyleme katıldı. DSB'nin (Devrimci Sendikal Birlik) kurucularındandı. HK tarafından katledildi.

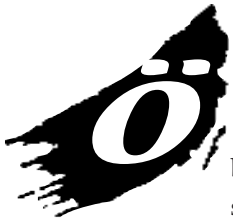
Metin Aydın- 11 Aralık 1980

Adana'da polisle girdiği çatışmada şehit düşen Metin Aydın, Sezai Ekinci'nin yeğeniydi. Osman Yaşar Yoldaşcan'ın ölümünün ardından, "Adana'nın Osman'ı ben olacağım" diyerek ileri fırladı. Adana 11 Komitesi üyesi iken, Yoldaşcan'dan bir ay kadar sonra, onun gibi çatışarak şehit düştü.

İsmail Cüneyt- 21 Aralık 1983

"Stalin Mehmet"ti adı yoldaşlarının arasında. Stalin gibi celiktendi yaşarken de, ölürken de... Sefaköy'ü "granitten kale"ye çevirip düşmana korku salmıştı. O yüzden yakalar yakalamaz Gayrettepe işkencehanesinde kurşuna dizdiler.

“Tek adam rejimi” FAŞİZMDİR- 3

Önceki bölümde, egemen sınıfların “olağanüstü yönetim biçimleri”ne neden ihtiyaç duyduğunu ortaya koyduktan sonra, bunun tarihteki örneklerini (Sezarizm, Bonapartizm) ve bunlar arasındaki farkları sergilemiştik.

Kapitalizmin emperyalizm aşamasıyla birlikte “olağanüstü yönetim” biçimi olarak faşizm öne çıktı. Bir başka ifadeyle burjuvazinin sıkıştığı noktalarda başvurduğu yönetim tarzı, faşizm oldu. O, Lenin’in tanımladığı şekliyle “emperyalizm ve proleter devrimler çağı”nın ürünüdür. Yani önceki dönemlerden -niteliksel olarak da- farklı, yeni bir çağın ortaya çıkardığı bir olgudur.

Hal böyleyken başlangıçta faşizmi, “Bonapartizm” şeklinde niteleyenler çoktu. Dönemin sosyal-demokrat partileri ve onların oluşturduğu II. Enternasyonal, faşizmin lümpen proletarya ve küçük-burjuva kitleler tarafından desteklenmesini, onun sınıfsal dayanağı olarak gördüler. Yani kitle desteğinin sınıfsal bileşimi ile, faşizmin sınıfsal karakterini birbirine karıştırdılar. Buradan hareketle, gelişen faşist diktatörlükleri “eski”nin (Bonapartizmin) bir tekrarı olarak nitelendirdiler.

Oysa Bonapartizm, kapitalizmin yeni geliştiği bir dönemde görülmüştü. Faşizm ise, kapitalizmin “son” aşaması olan emperyalizme özgüydü. Kapitalizmin ilk evresinde, burjuvazinin çeşitli kesimleri (ticari, sanayi, tarım) tam olarak birbirlerine üstünlük kuramamışken, emperyalizm döneminde finans kapitalin hegemonyası sözkonusuydu. Dolayısıyla ondan bağımsız bir yönetim biçimi mümkün değildi.

Daha önce ifade ettiğimiz gibi, her yeni gelişmeyi “eski”nin şemalarıyla açıklamaya çalışmak sıkça rastlanan bir durumdur. Bunda kolaycılık, yüzeysellik gibi etkenler baskındır. Ancak faşizme dönük bu yanlış değerlendirmelerde, dönemin sosyal-demokrat partilerinin (günümüzün reformistleri diyebiliriz) bilinçli çarpıtmaları sözkonusudur. Çünkü bu tür teorilerle, faşizmi “sınıflar üstü” göstermişler, onun sadece işçi ve emekçileri değil, burjuvaziyi de ezdiğini, hatta iktidardan uzaklaştırdığını yaymışlardır. Böylece işçi ve emekçilerin faşist tehlikeye karşı uyanıklığını köreltmış ve mücadeleyi baştan sekteye uğratmışlardır.

Her ne kadar Komünist Enternasyonal (III. Enternasyonal)

bu savları daha o yıllarda çürütmüş ise de, bugün yine karşımıza çıkabiliyor. Hem sistemin adı çeşitli sıfatlarla gözlerden gizleniyor; hem de onun kitlesel dayanakları abartılarak, sınıfsal karakteri örtbas ediliyor. Böylece o dönemki sosyal-demokrat partilerin oynadığı rolü üstleniyorlar ve kitleleri bir kez daha aldatılıp oyalıyorlar...

“Yeni sistem” hakkında ortaya atılan savlarda olsun, öncesinde AKP ile ilgili değerlendirilmelerde olsun, hemen her aşamada bu çarpık görüşlerin yeniden yeniden ısıtılıp önümüze konduğunu görüyoruz. Genelde faşizm, özeldde ise AKP ve “yeni sistem” hakkında ortaya atılan iddialar, esasında yıllar öncesinde ipliği pazara çıkmış iddialardı. Fakat içinde bulunulan koşullar, bu iddiaların yeniden hortlamasını, daha kötüsü belli bir taban bulmasını sağladı, sağlıyor...

Onun için faşizm hakkında genel doğruları ve tarihi gerçekleri hatırlatmak, ama daha önemlisi, somut gelişmeleri doğru bir şekilde yorumlamak ve bunu kitlelere ulaştırmak gibi tarihi bir sorumlulukla karşı karşıyayız.

III- FAŞİZMİN ORTAYA ÇIKIŞI, SİNİFSAL DAYANAĞI ve ONA KARŞI MÜCADELE

Faşizmin iktidara geliş serüveni

Faşizmi sınıfsal yapısı, kitle dayanakları, ideolojisi, kullandığı argümanlar vb. bir bütün olarak değerlendirmeden önce, onun ortaya çıkış koşullarına bakmakta yarar var. Bu tarihsel süreç, faşizmi kavramamız bakımından bize yardımcı olacaktır.

Faşizm ilk olarak 1920 yılında İtalya’da görüldü. Faşizm kavramını siyasi literatüre sokan da İtalya’daki bu gelişme oldu. Çünkü başını Mussolini’nin çektiği hareket, kendisini “faşist” olarak tanımlıyordu. Latince’den İtalyan diline geçen faşizm (fascismo) “demet” anlamına gelen “factes”ten türetilmişti. Factes ise, Antik Roma’da devlet otoritesinin simgesi olan, kırmızı bir şeritle demet yapılmış dalların arasından yükselen savaş baltasıydı. Mussolini’nin başını çektiği İtalyan faşistleri, parti amblemi olarak da bunu kullanıyordu.

Faşizmin isim babası Mussolini, siyasi yaşamına İtalya Sosyalist Partisi’nde başlamış fakat milliyetçi görüşleri savunması üzerine 1914 yılında partiden atılmıştı. Savaş boyunca da etrafına topladığı çete ile savaş yanlısı gösteriler düzenledi. 1919’da ilk faşist örgütü kurdu ve “duce”(önder) unvanını kullanmaya başladı.

Savaşın ardından yapılan seçimlerde Mussolini’nin partisi oyların yüzde ikisini alabilmişti. İtalya’da yükselişe geçen devrimci hareket, 1920 yılında fabrika işgalleriyle doruğa ulaştı. Bunun üzerine korkuya kapılan burjuvazi, faşistlerin önünü açtı. Buna karşın Sosyalist Parti, yükselen mücadeleyi devrimle taçlandırmak yerine geri adım attı. Fakat burjuvazinin devrim korkusu bitmedi. 1920’de Bologna’yı ele geçiren faşistler, 1922’de Roma’ya yürüyüşü başlattılar. “Karagömlükler” olarak bilinen faşist çeteler, geçtikleri her yeri yakıp yıkıp işgal ettiler. Faşizmin işbaşına gelmesi, bu yürüyüş üzerinden

Başlangıçta faşizmi, “Bonapartizm” şeklinde niteleyen II. Enternasyonal partileri, faşizmin lümpen proletarya ve küçük-burjuva kitleler tarafından desteklenmesini, onun sınıfsal dayanağı olarak gördüler. Yani kitle desteğinin sınıfsal bileşimi ile, faşizmin sınıfsal karakterini birbirine karıştırdılar. Bu tür teorilerle faşizmi “sınıflar üstü” göstermişler, onun sadece işçi ve emekçileri değil, burjuvaziyi de ezdiğini, hatta iktidardan uzaklaştırdığını yaymışlardır. Böylece işçi ve emekçilerin faşist tehlikeye karşı uyanıklığını köreltmış ve mücadeleyi baştan sekteye uğratmışlardır.

gerçekleşti. Aynı yıl (31 Ekim 1922’de) iktidara geldiler.

İktidara gelir gelmez de ilk yaptıkları iş, seçim yasasını değiştirmek oldu. 1924 seçimlerinde çoğunluğu elde etmeyi başardılar. Ardından Mussolini, faşist parti dışındaki tüm partileri kapattı ve kendisini diktatör ilan etti. Faşist iktidarı sağlamlaştırdıktan sonra, İtalyan burjuvazisinin yayılma istemini karşılamak için 1935’te Etiyopya’ya saldırdı. 1938’de Hitler’le Berlin-Roma Mihver hattını kurarak, ikinci emperyalist savaşı başlatan ülke oldu.

Mussolini kadar, hatta ondan daha çok faşizmle özdeşleşen Hitler ve Nazi Partisi’nin Almanya’da iktidara gelmesi, İtalya’dan sonradır. Esasında Almanya’da faşist hareket, Bavyera İşçi Sovyetleri’nin yıkılışının ardından örgütlenmeye başlamıştı. 1920’de Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi (NAZİ) ismini aldılar. Kökeni 1918’de Alman işadamları ve subayları tarafından kurulan “Thule Cemiyeti’ne kadar uzanıyor. Bu cemiyet, işçi eylemlerine karşı vurucu güç olarak kullanılmıştı.

Hitler’in önünü açan fırsat ise, 1929 bunalımıyla gerçekleşti. Alman egemen sınıfları, Brünnin ve Von Papen hükümetleriyle çözüm bulamayınca, Hitler’i sahneye sürdüler. Daimler, Thyssen, Krupp gibi mali sermayenin (finans kapital) temsilcileri, bu faşist hareketi desteklediler.

Ocak 1933’de iktidara gelen Hitler’in ilk işi, komünist ve devrimcilere karşı savaş açmak oldu. 1 Mayıs’ın arifesinde 4.5 milyon üyeye sahip sendikaları bastılar ve feshettiler. Tüm işçiler, patronlarıyla birlikte “Alman Emek Cephesi” adlı korporatif örgüte üye olmaya zorlandı. Haziran ayında Sosyal-demokrat Parti kapatıldı, Temmuz ayında milletvekillerinin görevine son verildi. Ve 14 Temmuz 1933’te Nazi partisi dışındaki tüm partiler kapatıldı.

Almanya, o yıllarda işçi sınıfının ve Komünist Partisi’nin en güçlü olduğu ülkelerden biriydi. **Rusya’dan önce Almanya’da devrim bekleniyordu. Böyle bir ülkede faşizmin zaferi, Avrupa’daki diğer ülkelerin egemenlerini de cesaretlendirdi.** Ve bir bütün olarak faşizmin Avrupa’ya yayılmasında çok önemli bir rol oynadı. Avusturya, Macaristan, İspanya, Bulgaristan, Yugoslavya, Polonya, Finlandiya gibi ülkelerde, faşizm değişik biçimlerde kendini gösterdi. Ama faşizmin yayılması Avrupa

ile sınırlı kalmadı. Örneğin Japonya’da askeri faşist bir diktatörlük kuruldu.

Faşizmin iktidara geliş biçimi her ülkeye göre değişiklik gösterdi. **Almanya ve İtalya’da kitlelerin de desteğini alarak “aşağıdan yukarıya” diyebileceğimiz bir şekilde iktidara gelirken; Bulgaristan, Yugoslavya, Japonya gibi ülkelerde askeri diktatörlük biçiminde “yukarıdan aşağıya” inşa edildi.** Aynı durum, kimi farklılıklarla İspanya ve Portekiz için de geçerlidir. Elbette bu ülkelerde de küçük-burjuva kesimlerin desteğini almaya çalıştılar ve sivil faşist örgütler kurdular; fakat bunlar İtalya ve Almanya ile kıyaslanamayacak kadar sınırlıydı. Keza kimi yerlerde parlamentoyu hemen feshederken, kimisinde en azından bir görünüm olarak bıraktılar.

Kısaca faşizm, her ülkenin içinde bulunduğu duruma göre kendine biçim verdi. Bunu sadece iktidarı ele geçirme tarzında değil, sonrasındaki uygulamalarında ve kullandığı demagogilerde de görebiliriz. **Her iklime uygun kılıflara bürünebildiler, maskeler takabildiler, fakat özü aynıydı: Burjuvazinin açık terörcü diktatörlüğü!**

Faşizmi ortaya çıkaran koşullar

Faşizmin ortaya çıktığı andan itibaren onu tahlil etmeye ve ona karşı mücadeleyi örgütlemeye çalışan Komünist Enternasyonal (III. Enternasyonal), faşizmin ortaya çıkış nedenlerini üç başlık altında topladı: **1- Ekonomik krizin keskinleşmesi 2- Emperyalist paylaşım savaşına hazırlık 3- Kitlelerde devrimci düşüncelere açıklık ve devrime yönelişte artış...**

Faşizmin ortaya çıktığı 1920-30’lu yılların dünyası; Ekim Devrimi’nin de etkisiyle Avrupa’nın kriz koşullarını yaşadığı ve devrimci isyanların patlak verdiği bir dönemdi. 1919’da Almanya’da Sparktaküs ayaklanması gerçekleşti. Aynı yıl Macaristan’da beş ay kadar yaşayabilen Macar Sovyet Cumhuriyeti kuruldu. Yine İtalya’da hayat pahalılığına karşı halk ayaklanmış, fabrika Konseyleri bir çok yerde fabrika işgallerini örgütlemiş ve genel grev başlamıştı.

Bu dönem Komüntern Belgeleri’nde şöyle tarif ediliyor: *“Berlin sokakları işçilerin kanyla boyanıyor... Macaristan’da Horty’nin kanlı yönetimi işkence ve infazlarını sürdürüyor... Özgürlükleriyle kibirleyen Amerika’da herkese Komünist Partiye üye olduğundan kuşkulanan ağır cezalar yağdırılıyor...”*

Faşizmin iktidara geliş biçimi her ülkeye göre değişiklik gösterdi. Almanya ve İtalya’da kitlelerin de desteğini alarak “aşağıdan yukarıya” diyebileceğimiz bir şekilde iktidara gelirken; Bulgaristan, Yugoslavya, Japonya gibi ülkelerde askeri diktatörlük biçiminde “yukarıdan aşağıya” inşa edildi. Aynı durum, kimi farklılıklarla İspanya ve Portekiz için de geçerlidir. Elbette bu ülkelerde de küçük-burjuva kesimlerin desteğini almaya çalıştılar ve sivil faşist örgütler kurdular; fakat bunlar İtalya ve Almanya ile kıyaslanamayacak kadar sınırlıydı. Keza kimi yerlerde parlamentoyu hemen feshederken, kimisinde en azından bir görünüm olarak bıraktılar.

Diğer yandan 1929 krizi, kapitalist ekonomiyi derinden sarsmış, işçi ve emekçilerin çalışma ve yaşam koşullarını yıkıcı yönde etkilemişti. Buna karşılık, Sovyetler Birliği’nde sosyalist ekonominin inşası yönünde büyük atılımlar sözkonusuydu. **Kapitalist sistem, ekonomik krizle sarsılırken; sosyalist ekonominin hızla gelişmesi, pratikte de sosyalizmin kapitalizme üstünlüğünün kanıtlanmasıydı.** Böyle bir durumda, işçi ve emekçilerin giderek kötüleşen yaşam koşullarına karşı, sosyalizme yönelmesi kadar doğal birşey olamazdı. Egemenler açısından devrim tehdidi böylesine yakın ve somuttu. Buna en yakın ülkelerden biri olan Almanya’da faşizmin iktidara gelmesinde, bunun önemli bir rolü vardır. **Bir devrim olasılığının yakınlaşması, buna karşın varolan biçimlerle onu bastıramama durumu, egemenleri son çare olarak faşizme yöneltmiştir.**

Bir diğer etken ise, krizden çıkış yolu olarak savaş dışında başka seçeneğinin kalmamasıdır. Bu, hem içte tüm emekçi halka karşı yürütülen bir savaştır; çünkü krizin yükünü işçi ve emekçilerin üzerine yıkmak, yükselen direnişi büyük bir şiddetle bastırmak zorundadır. Hem de krizi aşabilmek için yeni pazar alanlarına duyduğu ihtiyaçla dışarıya karşı saldırıyı başlatmak; farklı ülkelerin yeraltı-yerüstü zenginliklerini sömürmek için harekete geçmektir. Zaten büyük bir saldırı dalgasıyla işçi hareketi bastırıldığında, burjuvaziye çok daha rahat sömürebileceği bir ortam sunulmuş olur. Ülke içinin bu şekilde düzlenmesi, dışa yönelmenin zeminini güçlendirir. Ayrıca halkı yayılmacı bir savaşa razı edebilmek, yani “cephe gerisi”ni sağlama almak gerekmektedir. **Tam da emperyalist savaşın öngününde faşist diktatörlüklerin kurulması, bunlarla bağlantılıdır.**

Faşizmin 1930’larda Almanya’dan başlayıp Avrupa’daki birçok kapitalist devleti kışkacına alması, yeni bir emperyalist savaşın işaret fişegidir aynı zamanda. Nitekim Almanya’da Naziler, iktidara geldikten sonra başta ekonomi olmak üzere her alanda savaş hazırlığına başlar. Aynı durum İtalya ve Japonya için de geçerlidir. Bu üç faşist devletin, ittifak halinde II. Emperyalist savaşı başlatan “saldırgan emperyalistler” olması, faşizm ile savaş arasındaki bağın somut kanıtıdır.

Kısacası **yaşanan ağır ekonomik kriz, buna karşı kitlelerin artan tepkisi ve devrim tehdidi, egemen sınıfların her yönden sıkışmasına yolaçmış;**

bunu aşmak için hem içte hem dışta savaşıma zorunluluğu, buna en uygun yönetim biçimi olarak faşizmi ortaya çıkarmıştır. Bu nesnellik görülmeden, faşizmi açıklayabilmek mümkün değildir. Aksi halde tek tek kişilerin (Hitler'in, Mussolini'nin) ihtirasları, çılgınlıkları olarak görülür ki, burjuvazi ve onun sözcüleri tam da bunu yayarak gerçekleri gizlemeye, kendi rollerini örtbas etmeye çalışmıştır.

Bugün de içte-dışta artan saldırganlığı, hala liderlerin kişisel özellikleriyle açıklayanlar oluyor. Bunlar -bilinçli ya da bilinçsiz- burjuvaziye hizmet ediyorlar. Oysa günümüzün koşullarını (nesnel ve öznel yönleriyle) tahlil etmeden, yaşananları anlayabilmek ve olası gelişmeleri öngörebilmek olası değildir.

1930'lardan günümüze:

Faşizmin yükselişi

Bugün de Avrupa'dan Amerika'ya faşist partiler güçleniyor, birçok yerde iktidara geliyorlar. Bu durum, -özellikle Almanya'da- "1930'lara mı dönüyoruz" sorusunu ve tartışmalarını başlattı. Elbette metafizikçilerin iddia ettiği gibi "tarih tekerrürden ibaret" değil. Aksine her gelişme, kendine özgü birçok farklılığı beraberinde getirir. Ancak nesnel koşullardaki benzerliklerin, benzer sonuçlara yolaçması şaşırtıcı değildir. Tabi ki, birçok yönden farklılıkları olacaktır, ama emperyalist-kapitalist sistem varolduğu sürece özsel olarak değişmeyecektir.

"1930'lara mı dönüyoruz" sorusu -aynı zamanda korkusu- faşizmin klasik tipte, yani belli bir kitle tabanı üzerinden yükselmesi anlamında ortaya atılıyor. Aynı zamanda Avrupa'nın birçok ülkesinde ve ABD'de yani kapitalizmin en gelişkin olduğu ülkelerde faşist partilerin güçlenmesi, bu analojinin yapılmasına zemin oluşturuyor. (Yoksa bugüne dek dünyanın pek çok ülkesinde askeri ya da sivil faşist diktatörlükler var oldu.)

Almanya'nın Saksonya eyaletindeki gelişmeler, Almanya'daki Nazi korkusunu büyüttü. Geçtiğimiz ay onbinlerce kişinin katıldığı söylenen faşist gösterilerde, Alman'a benzemeyen herkese saldırdılar. Esasında neo-Naziler Almanya'da uzun süredir adlarını çeşitli eylemlerle duyuruyordu. Fakat bugüne dek bu kadar kitlesel bir güç oluşturamışlardı. Dahası bir bölgeyi adeta "kurtarılmış bölge" haline getirememişlerdi. Üstelik son eyalet seçimlerinde faşist AfD partisi oylarını arttırarak, 16 eyalet meclisinden 15'inde en az bir temsilci

Yaşanan ağır ekonomik kriz, buna karşı kitlelerin artan tepkisi ve devrim tehdidi, egemen sınıfların her yönden sıkışması-na yolaçmış; bunu aşmak için hem içte hem dışta savaşıma zorunluluğu, buna en uygun yönetim biçimi olarak faşizmi ortaya çıkarmıştır. Bu nesnellik görülmeden, faşizmi açıklayabilmek mümkün değildir. Aksi halde tek tek kişilerin (Hitler'in, Mussolini'nin) ihtirasları, çılgınlıkları olarak görülür ki, burjuvazi ve onun sözcüleri tam da bunu yayarak gerçekleri gizlemeye, kendi rollerini örtbas etmeye çalışmıştır. Bugün de içte-dışta artan saldırganlığı, hala liderlerin kişisel özellikleriyle açıklayanlar oluyor. Bunlar -bilinçli ya da bilinçsiz- burjuvaziye hizmet ediyorlar.

bulundurma hakkını elde etti.

Suriye savaşı ile birlikte iyice tırmanan "mülteci sorunu", Almanya dahil Avrupa'daki tüm faşist partilerin en önemli silahı haline gelmiş durumda. **Kitlelerin yoksulluğa ve işsizliğe karşı artan tepkilerini "mülteci düşmanlığı"na yöneltip kendilerine ciddi bir taban oluşturuyorlar.** Düzen karşıtı demagojik sözleri, özellikle işsiz gençlerde yankı buluyor. **Mevcut partilerden umudunu kesenler, ırkçı-faşist partilere kayıyorlar.**

Mülteci düşmanlığını en çapıcı haliyle Macaristan'da gördük. Macar polislerinin, -hatta bir gazetecinin bile- sınırdan girmeye çalışan mültecilere nasıl saldırdıkları, kameralar aracılığıyla herkesin gözü önünde cereyan etti. Zaten Victor Orban hükümeti, mülteci düşmanlığı başta olmak üzere faşizmin argümanlarını kullanan ve 2010 yılından itibaren adım adım faşist rejimi inşa eden bir hükümet. Kendisini "muhafazakâr-demokrat" olarak tanımlayan Orban'ın başında bulunduğu FIDESZ partisi, sekiz yıldır tek başına ülkeyi yönetiyor. Mecliste üçte iki çoğunluğa sahip olmasının avantajıyla birçok değişikliği gerçekleştirdi. Buna anayasa değişikliği de dahil. Böylece devletin tüm kurumlarını -ve tabi medyayı da- kendisine bağladı. Öyle ki, kamu televizyon ve radyolarında okunacak haber bültenlerinin bile, başbakanlıktaki bir danışman grubu tarafından hazırlandığı söyleniyor. Orban'ın yandaş işadamlarına satın aldırıldığı bir "Orban medyası" oluşmuş durumda. Yirmi televizyon, onbir radyo, beşyüze yakın internet haber sitesi ve yerel gazetelerden oluşan bir "filo"su var adeta. Bunların dışında kalan az sayıdaki medya kuruluşu ise, reklam ambargosundan dolayı kapanmak zorunda kalıyorlar.

Bu uygulamalar elbette bize çok tanıdık. Sadece bu da değil. 2012'deki anayasa değişikliği ile Anayasa Mahkemesi'nin denetleme yetkisi de kaldırılmış mesela. Kamu görevlilerine dönük büyük bir tasfiye gerçekleşmiş ve tüm kurumlara yandaşlar yerleştirilmiş. Kamu ihaleleri, özellikle AB fonları, yine yandaş burjuvalara peşkeş çekilmiş. Her faşist hükümet gibi, seçim yasasını da değiştirmişler. Sol partilerin oylarını bölecek biçimde seçim bölgelerini ayırıp, tek turlu "birinci gelen kazanır" sistemini getirmişler. Böylece otomatik olarak meclis çoğunluğu sağlamayı garantilemişler.

Benzer yöntemleri, -AB içinde Orban'ın en büyük destekçisi olduğu

söylenen- Polonya hükümetinin başındaki "Hukuk ve Adalet Partisi"nin de yaptığı söyleniyor. Ki bunlar, emperyalistlerin '90'lı yıllara dek "demir perde" olarak isimlendirdikleri "Doğu Bloku" ülkeleri. Onlara vaadedilen "demokrasi" işte bu!

Ne var ki, faşizmin yükselişi "Doğu Bloku" ülkeleriyle sınırlı değil. Yukarıda belirttiğimiz gibi Avrupa'nın en gelişmiş ülkesi Almanya'da faşist propaganda ve örgütlenmeler etkinliğini arttırıyor. Keza İtalya'da Mussolini'nin mirasçısı olduğu söylenen faşist Liga'nın lideri Matteo Salvini'nin kitle tabanını geliştirdiği görülüyor. Uzun dönemdir "sol" hükümetlerin başta olduğu Latin Amerika'da da faşizmin ayak sesleri yeniden duyulmaya başlandı. Venezüella'da ABD'nin darbe girişimleri ve iç kargaşa bir türlü bitmiyor. Brezilya'da Ekim ayında gerçekleşen son seçimleri Bolsonaro'nun başında olduğu faşist parti kazandı. O Bolsonaro ki, açıkça "ben diktatörlükten yanayım" diyecek kadar pervasız bir lider. Arjantin'de 2015 yılında işbaşına gelen faşist hükümet, kongre seçimlerini de kazanarak gücünü pekiştirdi. Kısacası, yaklaşık **15 yıldır "sol" rüzgarların estiği Latin Amerika'da ırkçı-faşist partiler güçleniyor ve iktidarı ele geçiriyorlar. Asya ülkelerinin birçoğu zaten bu durumda.** Kimisinde askeri diktatörlükler değişik görünümüler altında devam ediyor; kimisinde ise tek parti diktatörlükleri iyice yerleşiyor.

Bütün bu gelişmeleri alt alta sıraladığımızda, **faşizmin yükselişinin tek tek ülkelerle sınırlı olmayan, genel bir durum olduğunu görüyoruz. Elbette bu bir rastlantı değil.** Komüntern'in 1930'larda faşizmin gelişmesinin nedenleri olarak sıraladığı ilk iki faktör, (ekonomik kriz ve emperyalist savaş) bugün de tüm şiddetiyle yaşanıyor. Üçüncü faktör ise, (kitle hareketi ve devrime yöneliş) ne yazık ki, 1930'lardaki gibi değil. Yer yer ayaklanmalar şeklinde kitle hareketleri yaşansa da, bunlar komünist ve devrimci önderlikten yoksun olduğu için kısa sürede bastırılıyor, farklı yönere kanallı edilebiliyor. (2011 yılında Kuzey Afrika ülkelerinde, 2013'te bizde yaşandığı gibi.)

Kısacası 1930'ların nesnelliği birçok yönden çakışırken; **başta 1917 Ekim Devrimi olmak üzere sosyalizmin somut gücünden yoksunluk, komünist ve devrimci partilerin zayıflığı, Komüntern gibi enternasyonal bir örgütlenmenin olmayışı gibi eksikliklerin**

acısını yaşıyoruz. Yani öznel faktör bakımından büyük bir dezavantaj söz-konusu. Bu durum, umutsuzluğa-karamsarlığa yolaçıyor ve yaşananları daha da ağırlaştırıyor. Fakat **kitlelerin bilincinde geçmişten bu yana oluşan faşizme karşı tepki, her şeye rağmen kendini ortaya koyuyor.** Örneğin Almanya’da neo-nazi saldırılar, yüzbinlerce kişinin protestolarıyla karşılandı, Brezilya’da faşist Bolsonaro’ya karşı başını kadınların çektiği gösteriler düzenlendi. Yani **faşizm hiçbir yerde engelsiz ilerlemiyor. Bunu da ilk ortaya çıktığı andan itibaren faşizme karşı yükselen mücadeleyle borçluyuz.**

Faşizmin ideolojisi:

Milliyetçilik ve militarizm

Yazımızın ilk bölümünde, “yeni sistem”le birlikte ülkemizdeki değişimleri sıralarken, bunların Türkiye ile sınırlı olmadığını ve Erdoğan’ın kişisel özellikleriyle açıklanamayacağını belirtmiştik. Dünyadaki gelişmelere kabaca gözatıldığında bile, bu gerçek görülür.

Sadece yöntemleri değil, kullandıkları demagogiler bile birbirine benziyor. Örneğin Orban’ın ağzından “yerli ve milli” sözü eksik olmuyor. Keza sürekli “uluslararası güçlerin saldırıları”dan, “dış tehdit”ten bahsediyor. Yani mutlaka bir “iç ve dış tehdit” ortaya atılıyor.

Faşizmin ideolojisinin ırkçı-milliyetçilik olduğunu, “yabancı düşmanlığı”nı körüklediklerini biliyoruz. Geçmişte Yahudiler, çingeneler, ya da her ülkenin kendi azınlıkları “düşman” ilan edilirken; şimdilerde “mülteciler” hedefe çakılmış durumda.

Diğer yandan **“tarihsel motifler” yeniden ortaya sürülüyor.** İtalya’da Mussolini, iktidara gelişini **“Roma İmparatoru’nun yeniden doğuşu” biçiminde sunmuştu.** Keza Naziler, “kutsal Roma-Germen İmparatorluğu’nun devamı” olduklarını ileri sürdüler. “Gelecek geçmiştir” sloganını kullandılar. **Kapitalizmin yıkıma sürüklediği kitlelerde geçmişe duyulan özlemi sömürerek, “geçmişin maddi-manevi zenginliklerine geri dönüleceği” hayalini yaydılar.**

Bizdeki faşist hareketler de, eski Türk topluluklarının Kızıl Elma efsanesini ve bozkurt simgesini kullanıyordu. AKP ile birlikte Osmanlıcılık öne çıkarıldı; Fatih, Kanuni gibi yükseliş dönemlerinin padişahları ve Abdülhamit gibi dinci-baskıcı yönüyle bilinen isimler yükseltildi. Onların filmleri, dizileri çekildi, köprülere,

hastanelere isimleri verildi vb...

Elbette **bütün bunlar, -dün olduğu gibi- sınıfsal ayrımları örtbas edip kapitalist sömürüyü gizlemek; yanı sıra yayılmacı bir savaşa kitleleri hazırlamak için yapılıyor.** Emperyalist savaşın tam da Ortadoğu’da patladığı bir dönemde AKP’nin “ılımlı İslam”la işbaşına getirilmesi, Irak ve Suriye savaşlarına dahil edilmesi, buralarda hak iddia etmeleri vb. “Osmanlıcılık” gibi ideolojik argümanların hangi planın parçası olarak öne sürüldüğünü ortaya koyuyor.

Faşist ideoloji -sınıfsal yapısı gereği- ilk başta devletin ve düzenin kutsanması üzerine oturmuştur. Bunun için de şoven milliyetçilik ve militarizm, en temel ideolojik kaynağıdır. Bugün de faşist propagandanın eksen budur. Elbette ülkenin ve dünyanın içinde bulunduğu duruma göre demagogiler çeşitlenmekte, öncelikler yer değiştirebilmektedir. Örneğin **son yıllarda faşist partilerin dini argümanları çok fazla kullandıklarını görüyoruz.** Gerçi ilk faşist liderler de dini kullanmaktan geri durmadılar. Bir zamanlar din karşıtı yazılar yazan Mussolini bile, İtalya’yı “tanrı adına yönettiğini” söyleyebildi. İktidarında din adamlarının durumunu düzeltti, okullara tekrar din dersi koydurdu. Fakat bugünkü kadar dini vurgular öne çıkmış değildi. Macaristan’ın faşist lideri Orban, Hristiyanlığın önderliğine soyunuyor mesela. Hristiyan-demokrat bir Avrupa partisinin kurulmasını öneriyor ve bu partinin 2019’daki Avrupa Parlamentosu seçimlerine katılmasını savunuyor. Oluşmaya başladığını iddia ettiği Berlin-Viyana-Roma göçmen karşıtı “eksene” (Mihver İttifakını çağırıştırıyor) Doğu Avrupa ülkelerinin de eklenmesini istiyor. vb....

Bir tarafta Orban’la Hristiyanlık; diğer tarafta ılımlısından-radikaline siyasi İslamcılık körükleniyor. Türkiye Cumhuriyeti kurulduğu dönemde, resmi ideolojiyle sivil faşist partiler arasında ton farkları olmakla birlikte ırkçı-milliyetçilik baskındı. Sivil faşistler II. emperyalist savaşın arifesinde **“Turancılık”ı (Türkçülüğü esas alan milliyetçiliği) yeniden yükselttiler.** 12 Eylül öncesi MHP’nin çizgisi de bu eksendeydi. Ancak 12 Eylül’le birlikte bu çizgi, Türk-İslam sentezi biçimine büründü. Faşist Evren, elinde Kuran’la mitingler yaptı. İmam-Hatip Liseleri ve Kuran Kursları bu dönemde arttı. Sadece 12 Eylül rejimi değil, sivil faşist partiler de giderek Türk-İslam sentezine kaydılar. **AKP ile**

Faşizmin yükselişinin tek tek ülkelerle sınırlı olmayan, genel bir durum olduğunu görüyoruz. Elbette bu bir rastlantı değil. Komünintern’in 1930’larda faşizmin gelişmesinin nedenleri olarak sıraladığı ilk iki faktör, (ekonomik kriz ve emperyalist savaş) bugün de tüm şiddetiyle yaşıyor. Üçüncü faktör ise, (kitle hareketi ve devrime yöneliş) ne yazık ki, 1930’lardaki gibi değil. Yer yer ayaklanmalar şeklinde kitle hareketleri yaşansa da, bunlar komünist ve devrimci önderlikten yoksun olduğu için kısa sürede bastırılıyor, farklı yönlerle kanaliz edilebiliyor.

birlikte ise, dincilik zirve yaptı, “ümmetçilik-mezhepçilik” baskın hale geldi.

Bugün birçok ülkede yükselişe geçen faşizm, benzer argümanları kullanıyor. Bunu ailenin kutsanması-kadının aşağılanması yönüyle de söyleyebiliriz. Hitler ve Mussolini’den günümüz faşist liderlerine kadar hepsi, kadınları “anne” olarak yüceltip kadın olarak aşağılıyorlar. Brezilya’da Bolsonaro, bir kadın milletvekiline *“sana asla tecavüz etmem, çünkü bunu hak etmiyorsun”* gibi aşağılık bir söz sarfedebiliyor mesela. **Faşizm, toplumsal çürüme ve çözülme demektir aynı zamanda. Kadına, çocuklara yönelik şiddetin, taciz ve tecavüzün artmasını, kapsamda görmek gerekir. Yozlaşma ve çürüme; yolsuzluk, kayırmacılık, hırsızlık, rüşvet, zevk-i sefa düşkünlüğü vb. her biçimde kendini kusuyor.** Bunları ülkemizde de somut olarak yaşıyoruz. Son Sayıştay raporları, bu gerçeği bir kez daha ortaya serdi.

Faşizmin demagogik olarak kullandığı anti-kapitalist söylemler, iktidara geldikleri yerlerde kısa sürede çökmeye mahkumdur. Bunu “vatan-millet” edebiyatıyla, sürekli “iç-dış düşman” yaratarak ve savaş çıkartarak kapatmaya çalışırlar. Zaten faşist ideoloji (milliyetçilik ve militarizm) içte ve dışta savaşı körüklemek için kullanılmaktadır. Onun için de sürekli yalana ve demagojiye başvurmamak zorundadır.

Naziler tarafından öldürülen Almanya Komünist Partisi’nin lideri Thaelman’ın şu sözleri çarpıcıdır: *“Nazilerin ajitasyonu, içerik olarak düşünüldüğünde ilkeldi, gerekçeleri ucuzdu, ama bu ajitasyon oldukça dikkatli yapılıyordu ve küçük burjuvazinin kafa yapısına ve gerici ön yargılarına ustaca uyuyordu, işte bu yüzden etkiliydi.”*

Faşizmin yalan ve demagojisini her aşamada açığa çıkarmak, faşist ideolojiyle sistemli bir mücadele yürütmek şarttır. Aksi halde faşist bombardımanla beyni yıkanan kitlelerin, her tür insanlık-dışı uygulamaya göz yummaları, hatta onun uygulayıcısı haline gelmeleri kaçınılmaz. Bunun geçmişte olduğu gibi bugün de pratik kanıtları ortadadır. İkinci emperyalist savaş döneminde, Almanya’da, İtalya’da yaşananlar; bugün Irak ve Suriye’deki tablo gözler önündedir.

Bu da faşizme karşı mücadelenin ne denli yaşamsal olduğunu ortaya koyuyor. Ne var ki, **faşizme karşı mücadele, faşizmi doğru bir şekilde analiz etmeden verilemez.** Kapitalist sistemle

içiçeliği, emperyalizmle ve emperyalist savaşıla bağları görülmeden ve bunların somut biçimlenişi ortaya serilmeden, doğru-dürüst teşhiri bile yapılamaz.

Faşizm burjuvazinin açık diktatörlüğüdür

Faşizme karşı mücadeleyi en tutarlı yürütenlerin komünistler olması boşuna değildir. Çünkü onlar başından itibaren faşizmin emperyalizme bağı ve içteki dayanaklarını doğru tahlil ettiler. Dönemin sosyal-demokrat partileri, onu “burjuvazinin dolaylı diktatörlüğü” şeklinde tanımlarken; komünistler başından itibaren “burjuvazinin dolaysız açık diktatörlüğü” olarak görmüşlerdir.

Bunun da çıkış noktasını, Lenin’in “her şeyin çekirdeği” dediği tekeller oluşturur. “Emperyalizmin olanaklı en kısa tanımını yapmamız gerekseydi, onun kapitalizmin tekeli aşaması olduğunu söyledik” demiştir Lenin. Ve onun “her çizgide gericiliği temsil ettiğini” vurgulamıştır. Çünkü **tekel, yapısı gereği sürekli büyümek ve genişlemek zorundadır. Bundan dolayı saldırgan ve anti-demokratiktir.** Ekonomik alanda üstünlüğünü kurduğu andan itibaren, devlet yönetimini de ele geçirir. Ekonomik alandaki güç yoğunlaşması, kendini politik alanda da gösterecektir.

Elbette ekonomi ile politika arasındaki ilişki, düz bir ilişki değildir. Başta sınıf mücadelesi olmak üzere birçok faktörün devreye girdiği diyalektik bir ilişki vardır. Aksi halde emperyalizm döneminde tek yönetim biçiminin faşizm olması gerekirdi. Öyle olmadığını biliyoruz. Ama bu durum, emperyalizmin tekeli karakterinin eğilim olarak politikada da tekelleşmeyi doğurduğu gerçeğini değiştirmiyor. Ve faşizmin, kapitalizmin tekeli aşamasının bir sonucu olarak ortaya çıktığını...

Buradan hareketle Komüntern, faşizmi “emperyalizmin içeriğinde varolan ‘her çizgide gericilik’ eğiliminin yarattığı bir devlet biçimi” olarak tanımladı. Almanya’da faşist diktatörlüğün kurulmasının ardından ise, faşizm hakkında daha etraflı ve ayrıntılı incelemeler yaparak şu tanıma ulaştı: “Faşizm, finans kapitalin (mali sermaye) en gerici, en şoven, en emperyalist unsurlarının açık terörcü diktatörlüğüdür.”

Bu tanım üzerine -başta troçkistler olmak üzere- birçok spekülasyon yapıldı. “En”ler dışında kalan burjuvaziyle ittifak yapılabileceği; “Birleşik Cephe” politikasının buna hizmet ettiği gibi, iler-tutar yanı olmayan savlar ileri sürüldü. Oysa Komüntern Belgeleri’nin hiçbir

Tekel, yapısı gereği sürekli büyümek ve genişlemek zorundadır. Bundan dolayı saldırgan ve anti-demokratiktir. Ekonomik alanda üstünlüğünü kurduğu andan itibaren, devlet yönetimini de ele geçirir. Ekonomik alandaki güç yoğunlaşması, kendini politik alanda da gösterecektir. Elbette ekonomi ile politika arasındaki ilişki, düz bir ilişki değildir. Başta sınıf mücadelesi olmak üzere birçok faktörün devreye girdiği diyalektik bir ilişki vardır. Aksi halde emperyalizm döneminde tek yönetim biçiminin faşizm olması gerekirdi. Ama bu durum, emperyalizmin tekeli karakterinin eğilim olarak politikada da tekelleşmeyi doğurduğu gerçeğini değiştirmiyor. Ve faşizmin, kapitalizmin tekeli aşamasının bir sonucu olarak ortaya çıktığını...

satırında buna rastlanmaz. Aksine **faşizme karşı mücadelede egemenlerin iç çelişkilerine bel bağlamamak gerektiği** döne döne belirtilir. “Düşman arasında çatlaklardan yararlanmak” için bile, mücadeleyi kendi güçlerine dayanarak yükseltmek gerektiği vurgulanır. Sonuçta faşizmin yerle bir edilmesi, komünistlerin başını çektiği mücadeleyle mümkün olmuştur. Bu bile, Komüntern’in tespitlerinin ve onun ışığında yürüttüğü mücadelenin ne kadar doğru olduğunu kanıtlamaya yeter.

Komüntern’in faşizm tanımı, dönemin ünlü Marksist ekonomisti Eugen Varga’nın Nazi’lerin arkasındaki tekelleri ortaya çıkarması üzerinden yapılmıştır. Bunlar ağır sanayi tekelleriydi ve banka sermayesi ile birleşmişlerdi. 16 üyeden oluşan “Genel Ekonomi Meclisi”nin dokuzu büyük sanayici, dördü bankacı, ikisi büyük toprak sahibiydi. Diğer yandan mali sermayeyi oluşturan bazı tekeller desteklemiyordu. 1934 yılında Naziler içinde girilen tasfiye hareketi da bu durumu su yüzüne vurdu. (SA’ların -Fırtına Birlikleri- lideri Röhm başta olmak üzere yüzlerce kişi “uzun bıçaklar gecesi” olarak anılan bir gecede öldürüldüler.)

Faşizmin siyasal tekel olma çabası, egemen sınıfların saflarında iç çelişkileri keskinleştirir, anlaşmazlıkları büyütür. Başlangıçta birlikte hareket ettiği kesimleri bile tasfiye ederek yürür. Örneğin Mussolini, açıktan “faşizmin iktidara yürüdüğü kadrolarla iktidar olamayacağını” söylemiştir. Almanya’da Hitler’in SA’lara yönelik katliamı da bunun bir kanıtıdır.

Çünkü faşizm, iktidarını sağlamlaştırdıkça, kendisine rakip olabileceğini düşündüğü kesimleri yok eder. Onun egemen sınıf içindeki çatlakların siyasal alana yansımaya tahammülü yoktur. Burjuva muhalefetin bile rejimde açacağı bir gedik, işçi-emekçi hareketiyle raydan çıkabileceği için korkar. O nedenle merkezi otoriteyi güçlendirir ve tüm devlet organlarını tek bir blok gibi hareket etmeye zorlar.

Bunu ülkemizde de yaşadık, yaşıyoruz. Sadece AKP’nin serüvenine baktığımızda bile, başlangıçta destek aldığı liberallerden, en son Fetullah Gülen Cemaati’ne kadar, sürekli tasfiye ile ilerlediği görülür. Yukarıya çıkan balonun fazlalıklardan kurtulması gibi, her aşamada bir kesimi aşağı atarak yükselmektedirler.

İşçi ve emekçilere karşı bir zırh oluşturmak için, burjuvazinin değişik

gruplarının birleştikleri görülmüştür, ancak bu durumlarda bile sözkonusu birliktelik kısa sürer. Sürenin uzaması durumunda, çatlaklar daha fazla su yüzüne vurur. **Devlet aygıtının önemli noktalarını ele geçirme ya da eli geçirdiği yerleri tutma şekline bürünen bu çatışmalar, diktatörlüğü de zayıf düşürür. Bu, burjuvazinin kendi içindeki handikapıdır. Faşizmin sürgit devam edememesinin böyle bir nesnel yanı vardır. Onun için “sürekli faşizm” teorisi doğru değildir.**

Ayrıca yalan ve demagojiyle kitleler bir süre aldatılabilir. Faşizmin iktidarı uzadıkça, bunların açığa çıkması ve faşizme karşı tepkilerin büyümesi de kaçınılmaz. Yükselen hareketin düzeni tehdit eder hale gelmesi, egemen sınıfları kimi tavizler vermeye, geri adımlar atmaya zorlar. **Yani devrim olmadan da faşizmin yıkılması, en azından gerilemesi mümkündür.** Fakat bu durum, faşizmin yeniden işbaşına gelmesine engel değildir. Faşizmin nihai yıkılışı, ancak devrimle olasıdır.

Komünist ve devrimciler, faşizmin yıkılışını asla burjuvazinin kendi iç çelişkisine, düzen-iç muhalefete bırakmaz, onlardan medet ummaz. Çünkü bunların faşizmle olan çelişkileri geçicidir ve her an uzlaşmaya açıktır. Ayrıca kendiliğinden gelişen kitle hareketiyle yıkılmasını da beklemez. Birleşik-örgütlü bir mücadele ile yıkılacağını bilerek hareket eder. Bu doğrultuda başta işçi sınıfı olmak üzere sömürülen ve ezilen kesimleri örgütlemeye çalışır.

Faşizme karşı mücadele

Faşizme karşı mücadelenin en önemli ayaklarından biri, reformizme karşı mücadeledir. Çünkü reformizm, birçok kez faşizmin önünü açmış, ona zemin hazırlamıştır. Faşizmin iktidara geldiği yerlerde ise, onun “koltuk değneği” olmuştur.

1920’lerde İtalya ve Almanya’da sosyal-demokratların oynadıkları uğursuz rolü, günümüzün reformist partileri devraldı. Evrimleşerek faşizme daha fazla yanaşmış sosyal-demokrat partiler olsun, sosyalist görünümlü reformist partiler olsun, en başta faşizmin sınıfsal özünü saklayarak faşizme hizmet ediyorlar. Onun emperyalizmle bağlarını ve burjuvazinin temsilcisi olduğunu gizliyor veya çarpıtıyorlar. Bunun son örneğini AKP özelinde yaşadık, yaşıyoruz. Bizzat ABD eliyle kurulduğu halde, emperyalizme karşıymış gibi gösterenler; “askeri vesayete

karşı” diyerek “demokratlık” payesi verenler; “Ergenekoncular”la iç çatışmalarını “kontrgerillanın tasfiyesi” olarak niteleyenler; “çözüm süreci”ni “ulusal sorunun çözümü” görerek alkışlayanlar; buradan hareketle faşizmin yıkıldığını söyleyenler oldu. Ki bunlar, sadece burjuva liberaller ve reformistlerle sınırlı değildi. Kendilerine devrimci, komünist diyenler de buna dahil oldular.

Kimisi AKP yönetimine “Bonapartist” diyerek, “sınıflar üstü” gösterebildi. Kimisi de “yeşil sermaye”nin, “Anadolu kaplanları”nın temsilcisi diyerek, Koçlar’a, Sabancılar’a yani işbirlikçi tekelci burjuvaziye karşıymış gibi gösterdi. Bu çarpık görüşler halen devam ediyor. Örneğin AKP’nin ABD ile yaşadığı kimi sorunlardan dolayı Rusya ile yakınlaşmasını “denge politikası”, “bağımsız tavır” diye övenler oluyor. Bir emperyalistten diğerine yaranma çabalarını, olumlu bir şeymiş gibi sunabiliyorlar. Keza “tek adam rejimi” diyerek, gerici-faşist karakterini hala gizliyorlar. Üstelik “tek adam rejimi”ne karşı “parlamentar sistem”in savunucusu kesilebiliyorlar. Onu “faşist” olarak niteleyenler de, burjuvazinin bir yönetim biçimine -faşist diktatörlük- karşı, diğer biçimini -burjuva demokrasisi- öne çıkarıp kitlelere alternatif olarak sunabiliyor.

Kendilerine ne sıfatı verirlerse versinler, bu görüşleri savunanların ne sosyalizmle, ne de devrimle alakaları kalmamıştır. En fazla düzen-ici bir muhalefet odağı olabilirler. Zaten her şeyi seçime endeksli düşünceleri, faaliyetlerini seçim dönemleri arttırmaları, son yaşanan krize karşı mücadeleyi bile seçimlere bağlamalarıyla, bu niteliklerini açıkça ortaya koyuyorlar ve bundan rahatsızlık da duymuyorlar.

Bu kesimlerle ideolojik-siyasi bir mücadele verilmeden, faşizme karşı mücadele verilebilir mi? Onlar, faşizmin gerçek niteliğini gizleyerek, faşizmin ekmeğine yağ sürüyorlar. Kitlelerin tepkisini seçimlere havale ederek, hem düzeni kutsuyor hem de faşizmin ömrünü uzatıyorlar. Tıpkı ikinci emperyalist savaşın öngününde ikinci enternasyonal partilerinin yaptığı gibi...

AKP’ye dair değerlendirmeleri örnek vermemiz, en son ve somut örnekler olması bakımındandır. Yoksa yine bazı reformistlerin yaptığı gibi faşizmi AKP’den ibaret görmek değil. TC’nin kuruluşundan bu yana faşizm değişik biçimlerde iktidarını sürdürdü. Fakat gerilediği, yerini farklı biçimlere bıraktığı

dönemler de oldu. Bunlar burjuvazinin tercihi değil, sınıf mücadelesinin ulaştığı düzeyin bir sonucuydu.

Esasında burjuvazi, hiç bir yönetim biçimini keyfine göre belirlemez. İçinde bulunduğu koşulların zorunlulukları, bunları doğurur. Faşizm de başvurmak zorunda olduğu bir biçimdir. Aynı zamanda devleti ve kitleleri eski yöntemlerle yönetemediğinin ilanıdır. Devletin yapısı aynı kalmak kaydıyla yönetim biçimleri değişir. Bunları birbirine karıştırmamak gerekir.

Devletin yapısı -ya da tipi- farklı sosyo-ekonomik koşullar tarafından belirlenir. (Sınıflı toplumların kölecisi, feodal ve kapitalist toplum şeklinde ayrışması gibi.) Devlet, ekonomik ilişkilerin üzerine oturan bir üst yapı kurumudur. Her dönemin ekonomik olarak baskın gücü, devletin de sahibidir. Dolayısıyla devletin yapısı, üretim ilişkileriyle doğrudan bağlantılıdır. Buna karşın devlet biçimleri çok farklı olabilmektedir. Devlet tipi sınıf yapısı tarafından belirlenirken, devlet biçimi yönetim organlarının yapısıyla belirlenir. Aynı devlet tipine sahip olduğu halde farklı devlet biçimleri (yöntemleri) gündeme gelmiştir. Bunu geçmiş sınıflı toplumlarda da (kölecisi, feodal) görebiliyoruz.

Kapitalizmde ise, serbest rekabetçi dönemde parlamentar sistem, emperyalizm döneminde faşizm şeklinde ortaya çıktı. Kapitalizmin feodalizme karşı savaşında ortaya çıkardığı yönetim biçimi “burjuva demokrasisi”dir. Yani kapitalizme denk düşen biçim budur. Ancak emperyalizm aşamasıyla “can çekişen, çürüyen, asalak” bir hal alması, bir de devrim korkusu eklenince, faşizm zorunlu bir biçim halini almıştır. (Bu temel biçimler dışında biçimler de vardır, fakat daha geçici ve ara biçimlerdir)

Buradan hareketle faşizmin iktidara gelişini, bir burjuva hükümetin yerini diğerinin alması gibi basit bir değişiklik olarak da görmemek gerekir. Devlet biçimi, hükümet değişikliğine indirgenemez. Biçim aynı kalmak koşuluyla farklı hükümetler kurulabilir. Dolayısıyla ne bir parti, ne de hükümetle aynılaştırmak doğru olur.

Ama hangi şekilde iktidara gelse gelsin özü değişmez: Faşizm işçi ve emekçiler üzerinde azgın bir sömürü ve kudurmuş gericiliktir! En sınırsız şovenizm ve yağma savaşdır!

Onun için faşizme karşı mücadeleyle, emperyalist savaşa karşı mücadele iç içe geçmiştir. Faşizmi yerle bir

edebilmek de, “savaşa ve faşizme karşı birleşik cephe”lerle mümkündür.

Sonuç yerine

Faşizmle birlikte kapitalist düzen ne kadar çürümüş olursa olsun, hiçbir toplumsal düzen kendiliğinden çökmez. İşçi ve emekçiler örgütlü bir şekilde mücadeleyi yükseltmediği koşulda, hiçbir devrimci kriz, devrime götürmez. Yani onu hazırlamak ve savaşarak elde etmek gerekir. Bunun için de güçlü bir devrimci proleter partiye ihtiyaç vardır.

Yukarıda 1930’lu yıllarla günümüz arasında benzerliklere değinirken, (ekonomik kriz ve emperyalist savaş yönüyle) en önemli noktada (kitlelerin devrime yönelişi) çakışmadığını gördük. Bu durum (öznel faktör eksikliği) komünist ve devrimcilerin yükünü daha da arttırıyor. ML bir parti ve enternasyonal birliklerin önemi, çok daha önem kazanmış durumdadır.

Devrim tarihinin bize verdiği ana ders, böyle bir örgütlenmeye sahip olunmadan, sosyalizmin kurulamayacağıdır. Faşizmi tümünden ortadan kaldırmak da buradan geçer. Hatta bugün demokratik hak ve talepler için dahi, devrimci yöntemlerle dövüşmek şarttır. Reformizmin pasifliği ve seçimlere endeksli muhalefeti ile hiç bir şeyin değişmediği pratik olarak da kanıtlanmış durumdadır.

O halde başta işçi sınıfı olmak üzere faşizme karşı herkesi örgütlemek üzere sistemli ve bıkmaksızın çalışmak durumundayız. Unutmayalım ki, faşizm kendinden olmayan her şeye düşmandır. Ya dövüşecek ya da bu suça ortak olunacaktır.

Alman komünist Thaelman’ın dediği gibi, “GERÇEK YAŞAMDA SEYİRCİ YOKTUR-HERKES KATILIR YAŞAMA...”

Kaynakça:

- Faşizme Karşı Birleşik Cephe (Dimitrov, Ekim Yay.)
- Komünist Enternasyonal’de Faşizmin Tahlihi (E. Leverenz, Sol Yay.)
- Üçüncü Enternasyonal’de Faşizm Üzerine Tartışmalar 1, 2 (Dönüşüm Yay.)
- Bonapartizmden Faşizme (Elif Çağlı, Tarih Bilinci Yay.)
- Marksizm-Leninizmin İlkeleri 1 (Yar Yay.)
- Devlet ve Devrim (Lenin, İnter Yay.)
- Proleter Devrim ve Dönek Kaustsky (Lenin, İnter Yay.)
- Louis Bonapart’ın 18. Brumaire’i, (Marks, Yorum Yay.)
- Devrimler Çağı (Taner Timur, Yordam Kitap)

Faşizmle birlikte kapitalist düzen ne kadar çürümüş olursa olsun, hiçbir toplumsal düzen kendiliğinden çökmez. İşçi ve emekçiler örgütlü bir şekilde mücadeleyi yükseltmediği koşulda, hiçbir devrimci kriz, devrime götürmez. Yani onu hazırlamak ve savaşarak elde etmek gerekir. Bunun için de güçlü bir devrimci proleter partiye ihtiyaç vardır. Devrim tarihinin bize verdiği ana ders, böyle bir örgütlenmeye sahip olunmadan, sosyalizmin kurulamayacağıdır. Faşizmi tümünden ortadan kaldırmak da buradan geçer. Hatta bugün demokratik hak ve talepler için dahi, devrimci yöntemlerle dövüşmek şarttır. Reformizmin pasifliği ve seçimlere endeksli muhalefeti ile hiç bir şeyin değişmediği pratik olarak da kanıtlanmış durumdadır.

Faşizm, azgın bir sömürü ve kudurmuş bir gericiliktir!

Halka yönelmiş cellatlıktır!

En sınırsız şovenizm ve yağma savaşıdır!

**SAVAŞA ve FAŞİZME KARŞI
BİRLEŞİK MÜCADELEYİ YÜKSELTELİM!**